

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Formålet med dette forslag er at gøre det muligt at gennemføre storskalaprojekter i Grønland. Med forslaget tilstræbes det videre, at storskalaprojekter kan gennemføres uden at det medfører en stigning i det generelle løn- og omkostningsniveau til skade for det øvrige erhvervsliv og samfundsøkonomien.

Den 21. juni 2009 trådte lov nr. 473 af 12. juni 2009 om Grønlands Selvstyre i kraft. Selvstyreloven betød en nyordning af det økonomiske mellemværende mellem Grønland og Danmark. Af særlig betydning var overdragelsen til Grønland af den fulde lovgivningskompetence og myndighedsudøvelsen på råstofområdet. Med overførelse af øget kompetence fulgte en skærpet opmærksomhed og et skærpet behov for at styrke erhvervsudviklingen og dermed skabelse af nye indtægtskilder til hel eller delvis erstatning af statens tilskud med det formål at gøre Grønland økonomisk mere selv bærende.

Det er især udviklingen af råstofområdet, der indeholder et potentiale for nye indtægter, men også udvikling af erhvervsprojekter baseret på udnyttelse af energi fra vandkraft kan blive et vigtigt element i en fremtidig grønlandsk erhvervsudvikling.

Grønlands Selvstyre har derfor gennem de senere år arbejdet for at skabe et grundlag for udvikling af nye store erhvervsprojekter inden såvel råstofsektoren som energiintensiv industri.

Til det formål nedsatte Naalakkersuisut i efteråret 2011 en arbejdsgruppe med den opgave at udarbejde en redegørelse om rammevilkår for realisering af storskalaprojekter i Grønland, (Redegørelsen). I kommissoriet for arbejdsgruppen indgik en undersøgelse af eksisterende rammebetingelser, herunder om der i den gældende lovgivning var barrierer, som kunne hæmme for en gennemførelse af storskalaprojekter. Det fremgik videre af kommissoriet, at arbejdsgruppen skulle fremkomme med forslag til løsninger herunder forslag til særlig lovgivning gældende for anlægsfasen for storskalaprojekter.

Arbejdsgruppen blev nedsat med bred deltagelse af offentlige myndigheder og interessenter. Arbejdsgruppen har bestået af embedsmænd fra Selvstyret, herunder Råstofdirektoratet, Departementet for Erhverv og Arbejdsmarked, og Departementet for Finanser, Formandens

departement samt Grønlands Arbejdsgiverforening og Greenland Development A/S. Departementet for Erhverv og Arbejdsmarked har varetaget formandskabet og sekretariatsfunktionen for arbejdsgruppen. Naalakkersuisut fremlagde på den baggrund Redegørelsen med titlen ”Rammevilkår for realisering af storskalaerhvervsprojekter i Grønland”, til behandling på Inatsisartut forårssamling 2012 den 10. maj 2012.

Under fællesbetegnelsen ”Storskalaprojekter” er nogle af disse projekter nu i en fase, hvor de endelige vurderinger af virkninger på miljøet, vurderinger af samfundsmæssig bæredygtighed samt lønsomhedsstudier kan blive færdiggjort inden for en overskuelig fremtid. For flere af de potentielle storskalaprojekter er der tale om investerings- og finansieringsbehov i milliardklassen. I Redegørelsen er anvendt eksempler på to konkrete storskalaprojekter:

- Jernmineprojektet ved Isukasia
- Aluminiumsprojektet ved Maniitsoq

Givet projekternes størrelse målt i relation til den grønlandske økonomi er projekternes realisering betinget af en række afgørende forhold. Foruden tilgængeligheden af kvalificeret arbejdskraft, et konkurrencedygtigt lokalt erhvervsliv, gunstige skatteforhold, stabile og forudsigelige rammevilkår, er projekternes lønsomhed en afgørende forudsætning for disses realisering.

De investeringskalkuler, der danner grundlag for en beslutning om at realisere et projekt skal være så robuste, at de kan danne grundlag for indgåelse af finansieringsaftaler på det internationale kapital- og investeringsmarked. Projekternes størrelse og kompleksitet betyder også, at der vil være tale om anlægsopgaver, hvor rationelle og økonomiske grunde tilsiger, at internationale entreprenørfirmaer gives adgang til at udføre anlægsopgaver ved etablering af disse projekter.

I Redegørelsen er der peget på en række betingelser, der bør være opfyldt før et erhvervsprojekt kan betragtes som værende et storskalaprojekt. Der skal således være tale om et projekt af en sådan størrelse, at det ikke kan løftes alene af landets virksomheder og arbejdsstyrke, hverken ressourcemæssigt eller kompetencemæssigt.

Videre påpeges det i Redegørelsen, som en forudsætning for at et projekt skal kunne komme i betragtning som et storskalaprojekt, at projektet er samfundsmæssigt bæredygtigt. Etableringen af et storskalaprojekt skal således kunne give en positiv effekt for samfundet set over hele projektets livscyklus.

Redegørelsen indeholdt udkast til forslag til inatsisartutlov om bygge og anlægsarbejder ved storskalaprojekter. Efter Inatsisartuts forhandling af Redegørelsen er der sket en tilretning af

forslaget. Det drejer sig særligt om reglerne om ansættelsesforhold i kapitel 5. Forslaget er videre blev tilrettet med henblik på overensstemmelse med den danske regerings udkast til et forslag til lov for Grønland om regulering af udlændinges adgang til opholdstilladelse i Grønland i anlægsfasen af storskalaprojekter.

Ved afslutningen af Inatsisartuts forhandling af Redegørelsen kunne Naalakkersuisut konstatere at Redegørelsen var taget til efterretning og at Inatsisartut anerkendte behovet for at der blev etableret lovmæssige rammebetingelser for storskalaprojekter.

Naalakkersuisut kunne videre konstatere, at der i Inatsisartut var enighed om at storskalaprojekter ikke kan opbygges alene med hjemmehørende arbejdskraft og at der derfor er et stort behov for arbejdskraft udefra. I Inatsisartut var der videre enighed om, at der så vidt muligt skal sikres grønlandsk medvirken i storskalaprojekterne, både i forhold til virksomheder og arbejdskraft

Naalakkersuisut kunne videre konstatere, at løn- og arbejdsvilkår som udgangspunkt skal fastsættes gennem forhandling mellem involverede parter på arbejdsmarkedet, og at disse ikke må være i strid med acceptable forhold.

Internationale konventioner og aftaler skal sikres overholdt gennem grundige undersøgelser i og gerne i samarbejde med uafhængige institutter som Institut for Menneskerettigheder. Inatsisartut udtrykte enighed om, at sundheds-og sikkerhedsområdet, for denne type projekter skal være i overensstemmelse med internationale standarder og principper.

2. Hovedpunkter i forslaget

Forslag til inatsisartutlov har til formål at fremme investeringer i erhvervsprojekter, der ud fra en overordnet betragtning vil have særlig betydning for samfundets økonomiske udvikling. Bestemmelserne i lovforslaget omfatter projekter, som er så store, at de ikke kan løftes, hverken ressourcemæssigt eller kompetencemæssigt, med landets egne virksomheder og arbejdsstyrke.

Forslaget skal videre gøre det muligt at anvende udenlandsk arbejdskraft til bygge- og anlægsopgaver ved projekter af særlig betydning for Grønland økonomiske udvikling.

Forslaget indeholder nærmere betingelser for ansættelsen af udenlandsk arbejdskraft. Med forslagens § 10 indføres derfor den ordning, at storskalaprojektets aktiviteter kan være omfattet af kollektive overenskomster om løn- og ansættelsesvilkår indgået med udenlandske faglige organisationer. Forslagets § 10 har til formål at hindre, at projektselskaber fravælger Grønland på grund af grønlandske lønniveauer og overenskomstforhold, og at Grønland derved går glip af fremtidige storskalaprojekter og dermed betydelige investeringer i det grønlandske samfund.

Den ordning, der ligger i forslaget, er i hovedtræk sammenlignelig med den ordning der findes i lov om Dansk Internationalt Skibsregister (DIS), jf. lovbekendtgørelse nr. 273 af 11. april 1997, som senest ændret ved lov nr. 214 af 24. marts 2009.

DIS-loven og de kollektive overenskomster, der gælder for skibe registreret i DIS, er et eksempel på en lovreguleret særordning, som blev vedtaget for at sikre den fornødne internationale konkurrenceevne for danske skibe.

DIS-ordningen indebærer, at skibe registreret i DIS ikke er bundet af gældende kollektive overenskomster om løn- og ansættelsesvilkår indgået mellem danske rederier og danske arbejdstagerorganisationer for så vidt angår udenlandske besætningsmedlemmer. Registret er oprettet for at modvirke den udflagning, der sker for at få adgang til billigere og mere konkurrencedygtig arbejdskraft i andre lande.

Når et dansk skib er registreret i DIS, kan skibet således ansætte udenlandske besætninger på lønvilkår, som er gældende i de respektive besætningers hjemlande og i henhold til kollektive overenskomster, der er indgået for skibe registreret i DIS.

Danmarks Skibsrederforening har indgået kollektive overenskomster med en række udenlandske fagforeninger om løn- og ansættelsesvilkår for besætningsmedlemmer fra de pågældende lande, når de arbejder på skibe registreret i DIS. Lønniveauet ligger generelt noget under lønniveauet i tilsvarende og lignende danske og grønlandske overenskomster.

I forslaget til den oprindelige lov om Dansk Internationalt Skibsregister (DIS) fra 1988 omtales lovens baggrund og formål i de almindelige bemærkninger. I punkt 1-4 anføres bl.a.:

"Det er en klar dansk interesse at bevare så stor en del af handelsflåden som muligt under dansk flag både af hensyn til beskæftigelsen og af hensyn til valutaindtjeningen. Men det er også vigtigt af hensyn til beskæftigelse og indtjening i andre erhverv som skibsmæglervirksomheder og skibsværfter, ligesom det er vigtigt at bevare den maritime know-how, som danske rederier har opbygget igennem mange år.

Det er de lavere driftsomkostninger, der er forbundet med skibsfart under en række andre landes flag, der virker så tillokkende, at skibe under dansk flag bliver udflaget, eller indkøbes direkte til registrering under et andet flag.

2. Udflagning er ikke et specielt dansk fænomen. Alle vesteuropæiske skibsfartsnationer har været udsat for stigende udflagning, og i mange af disse lande har udflagningen gjort sig gældende tidligere og i større omfang end i Danmark.

Udflagning må betragtes som en konsekvens af den langvarige internationale skibsfartskrise, som hænger sammen med den overkapacitet, der findes i skibsfarten inden for alle fragtkategorier. Overkapaciteten er bl.a. opstået på grund af den svage konjunkturudvikling, overkapacitet på værftsområdet i hele verden samt lempelige afskrivningsregler, subsidiering og beskatningsforhold i de lande, der har åbne registre. Den internationale skibsfartskrise, der også har ført til protektionisme i en række lande, har medført, at der er opstået en konkurrencesituation, som har gjort det vanskeligt for rederier i de vestlige højomkostningslande at klare sig i konkurrencen med rederier fra udviklingslande og lande med åbne registre. Ved at sætte skibe under fremmed flag kan de vestlige rederier opnå væsentlige besparelser på driftsomkostningerne ved at ansætte besætninger fra lande med lavt lønningsniveau - ikke nødvendigvis besætninger fra de lande, under hvis flag skibene sejler.

3. De vestlige lande har haft et ønske om at bevare deres handelsflåder under nationalt flag. En række vesteuropæiske lande har som et middel til at undgå yderligere udflagning oprettet nationale internationale registre. Hensigten hermed er, at disse registre skal være konkurrencedygtige med registre i lande med åbne registre. Det helt afgørende forhold i denne forbindelse er, at skibe i disse registre får mulighed for at sejle med udenlandske besætninger på de lønvilkår, som er gældende i besætningernes hjemlande. For at dette skal kunne lade sig gøre, er det nødvendigt, at rederierne får mulighed for at indgå overenskomster med fagorganisationer i de lande, hvor besætningerne kommer fra.

4. Lovforslaget har til hensigt at styrke rederierhvervets konkurrenceevne og dermed modvirke tendensen til udflagning. Ved etablering af et Dansk Internationalt Skibsregister åbnes der mulighed for, at danske rederier kan ansætte udenlandske besætninger på de lønvilkår, som gælder i besætningernes hjemlande. Skibe registreret i Dansk Internationalt Skibsregister skal overholde de gældende forpligtelser i henhold til IMO-konventioner og ILO-konventioner. Ved etablering af registret får danske rederier bedre mulighed for at konkurrere på lige vilkår, ikke mindst i forhold til de vesteuropæiske rederier, som allerede har mulighed for at registrere i nationale internationale registre."

Baggrunden for dette forslag til lov om bygge- og anlægsarbejder ved storskalaprojekter er tilsvarende, at Grønland ligesom en lang række andre lande – og i konkurrence med dem – forsøger at tiltrække investeringer til storskalaprojekter vedrørende ressourceudnyttelse, infrastruktur og industri. Grønland har derfor kun mulighed for at tiltrække og fastholde sådanne investeringer, hvis de grønlandske vilkår for storskalaprojekter er konkurrencedygtige i forhold til andre landes vilkår, herunder andre lande med betydelig lavere lønniveauer og samlede omkostninger til arbejdskraft.

Formålet med forslaget er at gøre de grønlandske vilkår for storskalaprojekter mere konkurrencedygtige og dermed skabe bedre mulighed for tiltrækning og fastholdelse af investeringer i storskalaprojekter i Grønland. Efter forslaget sker det ved at give mulighed for, at projektselskaber ved udførelse af bygge- og anlægsarbejder i anlægsfasen kan anvende udenlandsk arbejdskraft ansat på løn- og ansættelsesvilkår, der svarer til eller ligner internationale vilkår eller vilkår i andre lande med lavere lønniveauer og samlede omkostninger til arbejdskraft. Dermed gøres de grønlandske vilkår for storskalaprojekter mere konkurrencedygtige i forhold til andre landes vilkår, herunder andre lande med betydelig lavere lønniveauer og samlede omkostninger til arbejdskraft.

På den anden side er formålet med forslaget også at sikre, at projektselskaber, der gennemfører storskalaprojekter i Grønland, ikke anvender uacceptable løn- og ansættelsesvilkår eller arbejdsforhold ved udførelsen af bygge- og anlægsarbejder i anlægsfasen. Efter forslaget skal et projektselskab derfor sørge for, at udenlandske ansatte har løn- og ansættelsesvilkår og arbejdsforhold, som er acceptable og objektivt og sagligt begrundede. Det følger videre af forslaget, at løn- og ansættelsesvilkår og arbejdsforhold for udenlandske ansatte ikke må være i strid med de for Grønland gældende retsregler eller Grønlands internationale forpligtelser.

Efter forslagets § 10 kan udenlandske ansatte, der anvendes ved udførelse af storskalaprojektets aktiviteter i anlægsfasen, være omfattet af kollektive overenskomster om løn- og ansættelsesvilkår og arbejdsforhold indgået med udenlandske faglige organisationer. Det er forventeligt, at overenskomster, der indgås med hjemmel i forslagets § 10, vil kunne føre til ansættelser på lønvilkår, der for eksempel ligner DIS-overenskomsters eller andre internationale eller udenlandske overenskomsters lønvilkår med hensyn til størrelsen af løn og andre vederlagsvilkår, og at løn og andre vederlag generelt vil være noget mindre end efter grønlandske overenskomster.

Det følger dog af bestemmelsen i forslagets § 10 stk. 8, at der ikke kan fastsættes en lavere grundløn pr. time end den grundløn pr. time, der følger af overenskomster indgået på det grønlandske arbejdsmarked. Med udgangspunkt i overenskomsten mellem Grønlands Arbejdsgiverforening (GA) og Sulinermik Inuutissarsiuqartut Kattuffiat (SIK) betyder det en timeløn på 80,41 kr. Ved opgørelse af en grundløn fastsat i overenskomst kan indregnes værdi af kost og logi, beklædningsudgifter, frirejser, forsikring m.v. Målsætningen er at sikre den udenlandske udstationerede en realkøbekraft mindst på niveau med grønlandske ansattes.

Der opstilles nedenfor et regneeksempel, der sammenstiller en ufaglært ansat efter SIK overenskomst på bygge- og anlægsområdet med en person ansat i forbindelse med anlæg af et storskalaprojekt og aflønnet i overensstemmelse med minimumsbestemmelserne i forslaget til storskalalov. Det skal understreges, at det må forventes, at en betydelig del af arbejdsstyrken i

storskalaprojekternes anlægsfase vil blive aflønnet på et højere niveau end udtrykt ved forslagens minimumsbestemmelser.

Arbejdstiden antages at være 60 timer om ugen. Der ses i regneeksemplet bort fra søgnehelligdagsbetaling, forskudtidsstillæg og skifteholdstillæg.

Ugeløn for hjemmehørende ufaglært aflønnet efter SIK-overenskomst (bygge- og anlæg)

Grundløn 60 timer à 80,41 kr. (§ 16)	4.824,60 kr.
Akkordafsagntillæg 60 timer à 7,00 kr. (§ 23)	420,00 kr.
Overarbejdstillæg 20 timer à 40,21 kr. (§ 17)	804,20 kr.
Egentligt løn pr. uge	6.048,80 kr.
Feriepenge 12 %	725,86 kr.
Lønindtægt incl. feriepenge pr. uge	6.774,66 kr.

Skattebetalingen vil naturligvis afhænge af individuelle forhold omkring fradrag og bopælskommune. Her antages et samlet årligt ligningsmæssigt fradrag på 70.000 kr. og en samlet marginalskat på 42 %.

Lønindtægt incl. feriepenge pr. uge	6.774,66 kr.
Beregnet skat (0,42 x (løn – 70000/52))	2.279,97 kr.
Beregnet løn efter skat pr. uge	4.494,69 kr.

Efter overenskomsten vil arbejdsgiver betale et pensionsbidrag på 7,7 % af grundlønnen, svarende til 371,49 kr. pr. uge. Arbejdsgivers samlede udgift vil derfor være summen af dette bidrag og lønudgiften incl. feriepenge. Det svarer til en udgift på 7.146,15 kr. pr. uge.

Ugeløn for minimumsaflønnet ansat under storskalaloven.

Grundløn 60 timer à 80,41	4.824,60 kr.
Beregnet skat (35 % bruttobeskatning)	1.688,61 kr.
Beregnet løn efter skat per uge	3.135,99 kr.
Fradrag for betaling for kost, logi, frirejser, forsikring m.v. ¹⁾	1.050,00 kr.
Nettoløn per uge	2.085,99 kr.

1): Den skattemæssige værdi af kost er 90,00 kr. per dag, logi 40,00 kr. per dag. Værdien af frirejser, forsikring m.v. sættes til 20,00 kr. per dag. I alt 150 kr. per dag 7 dage om ugen svarende til 1.050,00 kr. Der er tale om et skøn over et rimeligt niveau.

Arbejdsgivers udgift vil her svare til grundlønnen 4.824,60 kr. per uge med fradrag for kost, logi m.v. 1.050,00 kr. svarende til 3.774,60 kr.

Den SIK aflønnede vil lægge (størsteparten af) sit forbrug her i landet, medens det må formodes, at den i henhold til forslaget om storskalalov aflønnede vil lægge langt størsteparten af sit forbrug i hjemlandet.

En særlig udfordring ved sammenligning af de reelle forbrugsmuligheder er forskelle mellem valutakurser og det pågældende lands prisniveau. Hvis man for nemheds skyld antog at begge lande anvendte danske kroner som valuta og prisniveauet for alle varer i det ene land var f.eks. dobbelt så høje, så ville en indkomst på 50 kr. i lavprislandet og en indkomst på 100 kr. i højprislandet købe samme varemængde – give samme levestandard.

Der er væsentlig forskel på købekraften mellem Grønland og lande, hvorfra arbejdskraft aflønnet i henholdt til forslaget til storskalalov, forventes at komme fra.

En sammenligning er metodisk vanskelig. Det skyldes en lang række forhold omkring forekomsten af sammenlignelige varer og forskelle i forbrugssammensætningen.

Som illustration af problemstillingen er forsøgt en sammenligning mellem købekraften i Kina og i Grønland. Teknisk sammenligning mellem Kina og Danmark, der så justeres med den i selvstyrekommissionen (p. 52) anslåede forskel mellem det danske og det grønlandske prisniveau på 13,5 %. IMF er anvendt som kilde for så vidt angår bruttonationalprodukt og skønnet købekraftsjusteret bruttonationalprodukt.¹

IMF skønner, at prisniveauet i Danmark ligger 61,1 % over hvad det burde, hvis købekraften skulle være som i USA. Prisniveauet i Grønland formodes derfor at ligge 83,1 % over det amerikanske. IMF skønner at prisniveauet i Kina ligger 35,4 % under, hvad det burde, hvis købekraften skulle være som i USA. Samlet bliver købekraftsforskellen mellem Kina og Grønland så 183,5 %², der skal således ca. 283 kr. til i Grønland at købe samme varemængde som 100 kr. køber i Kina.

I Kina vil ugelønnen efter skat på 2.085,99 kr. således kunne købe varer, der her i landet med anvendelse af det omtalte skøn over købekraftspariteten ville koste 5.913,78 kr.

Bemærkningerne til storskalaloven indeholder en beskrivelse af flere forskellige alternative modeller til sikring af acceptable, begrundede og objektive løn- og ansættelsesforhold. Konkret belyses en model med henvisning til løn- og arbejdsvilkår for sømænd på skibe registreret i internationale skibsregistre. Modellen som er lagt til grund ovenfor med reference til grundlønnen efter SIK-overenskomsten. Og endeligt en model med en konkret fastsat minimumsløn pr. time.

Disse modeller sættes nedenfor ind i en købekraftsparitetssammenligning.

¹ For god ordens skyld gøres opmærksom på at anvendelse af andre kilder, f.eks. FN-statistik eller CIA-fact-book ville give andre resultater. Imidlertid ville det grundlæggende billede være det samme. Bruges det såkaldte 'Big Mac-index' bliver forskellen mindre end i dette eksempel, men det vil sandsynligvis være udtryk for en underestimering af købekraften i Kina. De anvendte tal er baseret på året 2011.

² Teknisk beregnet som $index\ 161,3 \times 1,135 / (1 - 0,354) - 100 = 183,5$

	SIK	ITF	DIS	Forslag	51,- kr./time
Løn/time	80,41+tillæg	74,59	37,11	80,41	51,00
Ugeløn efter skat	4.494,69	2.909,01	1.447,29	3.135,99	1.989,00
Fradrag kost, logi m.v.				1.050,00	
Købekraft i Grønland	4.494,69				
Købekraft i Kina		8.246,30	4.102,70	5.913,78	5.638,31

Anmk: ITF – International transport workers Federation, international fagforening med hjemsted i London. DIS kolonnen dækker overenskomst mellem Danmarks Rederiforening og Seamens and Fishermens Trade Union Federation, en polsk fagforening, og dækker arbejde på skibe i Dansk Internationalt Skibsregister (DIS), Forslag dækker det forslag som Naalakkersuisut agter at fremsætte, 51 kr./time er den faktiske gældende minimumsløn på Island.

Til sammenligning er den gældende grundløn pr. time på Island for udlændinge udstationeret midlertidigt på Island og ansat i udenlandske virksomheder på omkring 51 danske kroner.

På Island har man i lovgivningen en reference til det lønniveau, der følger af overenskomster indgået på det islandske arbejdsmarked for sammenlignelige faggrupper.

Løn- og ansættelsesvilkårene og arbejdsforholdene for udenlandske ansatte, der anvendes ved udførelse af storskala-projektets aktiviteter, skal under alle omstændigheder være acceptable og objektivt og sagligt begrundede, jf. forslaget § 10, stk. 1, og projektselskabet skal stille krav herom i udbudsmaterialet. Projektselskabet skal i den forbindelse sikre, at tilbudsgiverne vil efterleve OECD's anbefalinger i *OECD Declaration and Decisions on International Investment and Multinational Enterprises*.

Forslagets § 10, stk. 6 og 7, sikrer endvidere ordningens forenelighed med Grønlands internationale forpligtelser.

Ansættelsen skal ske med respekt for Grønlands internationale forpligtelser og den gældende nationale lovgivning, herunder udlændingelovgivning. Det betyder, at udenlandsk arbejdskraft ansat på disse særlige løn- og ansættelsesvilkår ikke kan beskæftiges med andet arbejde, der ikke er omfattet af en anlægsaftale indgået efter reglerne om storskala-projekter.

Rekrutteringen af medarbejdere udefra er betinget af, at der i Grønland ikke er tilstrækkelig ledig arbejdskraft og ekspertise til at udføre opgaven.

I forslaget er opstillet en række betingelser for, at et projekt kan anses som et storskala-projekt. Det kræves,

- 1) at projektets anlægsomkostninger overstiger en milliard kroner, og

- 2) at projektets behov for arbejdskraft ved udførelsen af anlægsaktiviteter overstiger den egnede, ledige og tilgængelige arbejdskraft, der er til rådighed i Grønland, eller
- 3) at projektets krav til teknisk og økonomisk kapacitet hos virksomheder, der udfører anlægsaktiviteter, overstiger grønlandske virksomheders kapacitet i teknisk eller økonomisk henseende.

Det følger endvidere af formålet med forslaget, at der skal være tale om projekter af særlig betydning for Grønlands økonomiske udvikling.

Det foreslås, at loven kun kan finde anvendelse på bygge- og anlægsvirksomhed i forbindelse med etablering af virksomhed til udnyttelse af mineralske råstoffer, eller i forbindelse med etablering af virksomhed med udnyttelse af vandkraft til produktion af energi, eller for anden særlig energikrævende virksomhed baseret på vandkraftressourcer til produktion af energi.

Loven vil således alene finde anvendelse på aktiviteter, der udøves efter tilladelse meddelt af Naalakkersuisut i medfør af enten råstoflovgivningen eller lovgivningen om vandkraft. Videre vil loven kunne finde anvendelse på projekter som anlæggelse af særligt energikrævende industrianlæg, som er baseret på udnyttelse af vandkraft.

Ved vurdering af hvilke relevante investeringer, der kan være omfattet af særlige rammevilkår, er det efter forslaget kun investeringer, som skal afholdes af projektselskabet. Det betyder modsat, at anlægsopgaver, der er finansieret helt eller delvis af offentlige midler, ikke vil være omfattet af loven.

Med forslaget skal det videre tilstræbes, at grønlandske virksomheder og grønlandske arbejdskraft sikres deltagelse i anlægsaktiviteter i forbindelse med storskalaprojekter i så stort et omfang, som det realistisk kan ske på konkurrencedygtige vilkår. Med konkurrencedygtige vilkår forstås her, at grønlandske virksomheders deltagelse og prissætning er udtryk for en reel konkurrence på markedsvilkår. Efter forslaget til loven kan Naalakkersuisut derfor fastsætte bestemmelser om vilkår for indhentning af tilbud, herunder bestemmelser, der kan sikre, at der også anvendes grønlandske virksomheder og grønlandsk arbejdskraft.

En afdækning af tilgængeligheden af kvalificeret grønlandsk arbejdskraft og grønlandske virksomheders kapacitet og kompetencer kan ske igennem krav til projektselskabet om udarbejdelse af en vurdering af samfundsmæssig bæredygtighed. Det er indskrevet i forslaget til loven, at projektselskabet skal foretage både en vurdering af samfundsmæssig bæredygtighed (VSB) samt en vurdering af virkningerne på miljøet (VVM).

3. Forholdet til anden lovgivning

Da en lang række forhold omfattet af forslaget er genstand for regulering enten i dansk eller grønlandsk lovgivning, vil myndighedsbehandlingen derfor også skulle foretages på grundlag af disse andre regler.

Efter forslaget vil loven alene finde anvendelse på aktiviteter, der udøves efter en tilladelse meddelt af Naalakkersuisut i medfør af råstoflovgivningen og/eller lovgivningen om vandkraft. En meget væsentlig regulering af aktiviteter i forbindelse med et storskala-anlægsprojekt vil derfor ske som led i den myndighedsbehandling, der udøves i henhold til råstoflovgivningen og lovgivningen om vandkraft.

Grønlandske regler om sikkerhed, arbejdsmiljø, sundhed og arbejdsskadeforsikring skal følges ved storskala-projekter.

Myndighedsbehandling efter udlændingelovgivningen vil være af særlig betydning for gennemførelse af storskala-projekter og regeringen skal derfor fremsætte forslag lov for Grønland med det formål at regulere udlændinges adgang til opholdstilladelse i Grønland i anlægsfasen af storskala-projekter.

Udlændingelovgivningen

Betingelserne for opholdstilladelse i Grønland er fastsat i udlændingeloven som sat i kraft ved anordning nr. 150 af 23. februar 2001 om ikrafttræden for Grønland af udlændingeloven.

Der kan i dag efter § 9, stk. 2, nr. 3, i den for Grønland gældende udlændingelov gives opholdstilladelse med henblik på beskæftigelse i Grønland, hvis væsentlige beskæftigelsesmæssige eller erhvervs-mæssige hensyn taler for at imødekomme ansøgningen. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis der i Grønland er mangel på personer, der kan udføre den pågældende type arbejde.

Justitsministeriet har vurderet, at det ikke er muligt inden for rammerne af den for Grønland gældende udlændingelovs § 9, stk. 2, nr. 3, at meddele opholdstilladelse til udlændinge, der skal udføre arbejdsopgaver i anlægsfasen af et storskalaerhvervsprojekt på løn- og ansættelsesvilkår, der er acceptable. Det skyldes, at der er tale om meget omfattende projekter med meget stor anvendelse af udenlandsk arbejdskraft, og at der er tale om en fravigelse af betingelsen om, at udlændingen skal være ansat på sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår, der stilles efter fast praksis.

Der skal derfor gennemføres særskilt dansk lovgivning om udlændinges adgang til opholdstilladelse i anlægsfasen af et storskala-projekt. Regeringens generelle politiske stillingtagen til spørgsmålet om løn- og ansættelsesvilkår for udenlandsk arbejdskraft ved storskala-projekter afventer en endelig politisk stillingtagen i Grønland. Fremsættelse af det

danske lovforslag om udlændinges adgang til opholdstilladelse ved storskalaprojekter afventer ligeledes den nævnte politiske afklaring i Grønland. Spørgsmålet forudses drøftet mellem regering og Naalakkersuisut efter Inatsisartut behandling af forslaget.

Et lovforslag om udlændinges adgang til opholdstilladelse ved storskalaprojekter vil skulle supplere reglerne i udlændingeloven som sat i kraft for Grønland ved kongelig anordning. Det betyder, at de almindelige bestemmelser i udlændingeloven fortsat skal finde anvendelse i sager om opholdstilladelse.

Nye regler skal samtidig sikre, at der kan etableres en hurtig og smidig procedure for behandlingen af ansøgninger om opholdstilladelse på baggrund af beskæftigelse i anlægsfasen af et storskalaerhvervsprojekt.

Bestemmelserne i et lovforslag vil skulle gælde parallelt med reglerne i udlændingeloven, således som denne er sat i kraft for Grønland. Det betyder, at de generelle regler om bl.a. afvisning, udelukkelse, udvisning, nægtelse af forlængelse af opholdstilladelse samt inddragelse fortsat vil finde anvendelse i forhold til udlændinge, der meddeles opholdstilladelse efter de særlige regler for opholdstilladelse ved beskæftigelse ved et storskalaprojekt

Efter den for Grønland gældende udlændingelovs § 9, stk. 2, nr. 4, kan der gives opholdstilladelse, hvis ganske særlige grunde taler derfor. Efter praksis meddeles der i medfør af bestemmelsen bl.a. opholdstilladelse til medfølgende familiemedlemmer til udlændinge, som har opholdstilladelse af beskæftigelses- eller erhvervmæssige grunde, jf. den for Grønland gældende udlændingelovs § 9, stk. 2, nr. 3.

Efter den for Grønland gældende udlændingelovs § 11, stk. 3, kan en udlænding med opholdstilladelse meddelt med henblik på varigt ophold – f.eks. en familiesammenført udlænding – opnå tidsubegrænset opholdstilladelse efter 3 års ophold. Udover opholdskravet er meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse bl.a. betinget af, at grundlaget for opholdstilladelsen stadig er til stede.

En opholdstilladelse i Grønland meddelt af beskæftigelses- eller erhvervmæssige grunde, jf. den for Grønland gældende udlændingelovs § 9, stk. 2, nr. 3, gives med henblik på midlertidigt ophold og opfylder således ikke kravet om ophold meddelt med henblik på varigt ophold i den for Grønland gældende udlændingelovs § 11, stk. 3.

Efter praksis kan en udlænding opnå tidsubegrænset opholdstilladelse efter § 11, stk. 4, hvis udlændingen lovligt har boet i Grønland i 7 år og i hele denne periode har haft opholdstilladelse af beskæftigelses- eller erhvervmæssige grunde, jf. den for Grønland

gældende udlændingelovs § 9, stk. 2, nr. 3. Grundlaget for opholdstilladelse skal i det væsentligste have været det samme i alle 7 år, ligesom de øvrige betingelser for tidsubegrænset opholdstilladelse skal være opfyldt.

Det er ikke hensigten, at denne særlige praksis skal gælde for udlændinge, der meddeles opholdstilladelse i forbindelse med beskæftigelse i anlægsfase af et storskalaprojekt. Der vil være tale om ophold, der er tidsmæssigt afgrænset til anlægsfasen af et storskalaprojekt. Det er ikke hensigten, at den enkelte udlænding skal tage til Grønland med henblik på mere permanent ophold. Ophold vil tilsigtet være af midlertidig karakter. Der vil være tale om ophold af typisk 6- 12 måneders varighed som led i turnusordninger fordelt over en samlet anlægsperiode for disse projekter på mellem 2 til 5 år. Af samme grund vil en sådan opholdstilladelse ikke give mulighed for familiesammenføring med ægtefæller og børn.

Arbejdsmiljølovgivningen

Sagsområdet arbejdsmiljø henhører under rigslovgivningen, hvor myndighedsbehandlingen varetages af Arbejdstilsynet under beskæftigelsesministeriet. Området er reguleret ved lov nr. 1048 af 26. oktober 2005 om Arbejdsmiljø i Grønland. Derudover er der i en række bekendtgørelser fastsat nærmere regler. Arbejdsmiljølovgivningen vil fuldt ud være gældende i forbindelse med projektering og bygge- og anlægsfasen ved storskalaprojekter. Projektselskabet vil således have pligt til at medvirke til, at de enkelte entreprenører og arbejdsgivere på byggepladsen kan udføre arbejdet sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Dette gælder i samme omfang, uanset om der er tale om grønlandske eller udenlandske virksomheder, og uanset om der er beskæftiget grønlandsk eller udenlandsk arbejdskraft.

I anlægsfasen ved storskalaprojekter vil Arbejdstilsynet føre tilsyn med arbejdet efter de almindelige retningslinjer for tilsyn med virksomheder på bygge- og anlægsområdet. For storskala projekter, der udføres i henhold til en tilladelse efter råstofloven, vil disse projekter tillige være omfattet af den gældende samarbejdsaftale mellem Arbejdstilsynet og Råstofdirektoratet vedrørende tilsyn på råstofområdet.

Udover at være undergivet de til enhver tid i Grønland gældende regler om arbejdsmiljø skal storskalaprojekter i anlægsfasen, der udføres i henhold til tilladelser efter råstofloven udføres i overensstemmelse med anerkendt god international praksis på området under tilsvarende forhold og på en hensigtsmæssig måde. Ved fastlæggelse af god international praksis vil man som hidtil kunne finde støtte i almindeligt anerkendte internationale principper som ALARP (as Low as reasonable practical – så lavt som praktisk muligt), BAT (Best Variable Technology – bedste tilgængelige teknik) og BEP (Best Environmental Practice – bedste miljømæssige praksis).

Fravigelse af gældende regler.

Med forslaget sættes rammerne for en regulering af storskalaprojekter i anlægsfasen. I Redegørelsen peges på en række områder, hvor der er behov for lempelser eller undtagelser fra den gældende lovgivning der kan medvirke til at storskalaprojekter kan gennemføres. Storskalaprojekter er ekstraordinære aktiviteter, der gennemføres ved tilførsel af kapital udefra i det omfang, at Grønland kan tilbyde tilstrækkelige attraktive vilkår. I Redegørelsen er der peget på nogle bestemte regler og love, der udgør en barriere for at kunne realisere storskalaprojekter. Efter forslaget undtages derfor Arbejdskrafttilgangsloven, Næringsloven, Søtransportforordningen og Ferieloven fra at finde anvendelse på storskalaprojekter.

Arbejdskrafttilgangsloven

I redegørelsen påpeges at Landstingslov nr. 27 af 30. oktober 1992 om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland udgør en væsentlig administrativ og lovmæssig barriere for realisering af et storskalaprojekt. Loven indeholder krav om forudgående tilladelse fra kommunalbestyrelsen til ansættelse eller anvendelse af udenlandsk arbejdskraft. Loven er tænkt til at finde anvendelse i en normal arbejdsmarkedssituation, hvor de kommunale arbejdsmarkedskontorer har den fornødne kompetence og ressourcer til at varetage arbejdskraftformidlingen i lokalsamfundet. I definitionen på et storskalaprojekt indgår, at der er tale om projekter af så stort omfang, at de ikke med Grønlands egne virksomheder og arbejdsstyrke kan realiseres, hverken ressourcemæssigt eller kompetencemæssigt. Det vil derfor kun medføre en overflødig bureaukratisk belastning for både kommuner og virksomheder, såfremt arbejdskrafttilgangsloven fandt anvendelse på storskalaprojekter.

Næringsloven

Til gennemførelse et storskalaprojekt vil der i mange tilfælde være behov for at kontrahere med udenlandske specialister for en kortere eller længere periode. Kravene i den gældende næringslov vil i værste fald medføre, at disse opgaver ikke vil kunne udføres uden unødige vanskeligheder for udenlandske virksomheder, der vil være tvunget til at oprette og registrere en grønlandsk filial i Erhvervs og Selskabsstyrelsen i Danmark.

Derudover kræver de gældende regler i næringsloven, at der skal indsættes en filialbestyrer, der selvstændigt opfylder betingelser for at drive næring. Denne vil dog i nogle tilfælde alene fungere som postkasse for selskabet, hvilket ikke er hensigtsmæssigt for at tiltrække ny kapital og virksomheder til Grønland.

Det vurderes som uhensigtsmæssigt og medfører unødige omkostninger både for de erhvervsdrivende og myndighederne, at et selskabs eneste mulighed for at udføre enkeltstående kontrakts opgaver er at oprette et grønlandsk selskab velvidende, at de ikke har intentioner om at drive næringsvirksomhed i Grønland på længere sigt.

Det vil derfor medføre en overflødig bureaukratisk belastning og en unødigt omkostning for investeringer i Grønland og dermed en hæmmende faktor for den generelle udvikling i Grønland såfremt næringsloven fandt anvendelse på storskalaprojekter.

Næringsloven finder allerede ikke anvendelse på aktiviteter omfattet af en tilladelse meddelt efter råstofloven og erfaringer fra råstofsektoren har entydigt være positive. Særligt erfaringerne fra de meget omfattende offshore efterforskningsboringer, der blev udført i Grønland i 2010 og 2012 har vist hvor væsentligt det er, at sådanne store projekter ikke belastes af bureaukratiske og protekniske regler, som næringslovens regler er udtryk for.

Af de ovenfor anførte grunde vil Naalakkersuisut samtidig fremsætte forslag til inatsisartutlov om ændring af næringslovgivningen. Ifølge forslaget vil en kommende ny lovgivning om næring ikke finde anvendelse på bygge- og anlægsaktiviteter.

Søtransportforordningen

Bestemmelsen i forslagets § 13 undtager i lighed med hvad, der er gældende for så vidt angår råstofaktiviteter, søtransportforordningen fra at finde anvendelse på storskalaaktiviteter. Det betyder, at Royal Arctic Line A/S må konkurrere med andre rederier om opgaverne. Royal Arctic Line må således vise at rederiet er konkurrencedygtigt i kommerciel og teknisk forstand. Det må antages, at Royal Arctic Line med arktiske maritime kompetencer og med et naturligt logistisk forspring vil stå gunstigt konkurrencemæssigt.

Storskalaprojekter er ekstraordinære aktiviteter, der gennemføres ved tilførsel af kapital udefra i det omfang, at Grønland kan tilbyde tilstrækkelige attraktive vilkår. Det vil sige, at der ved undtagelse fra eneret til søtransport ikke fragår Royal Arctic Line nogen indtægt, der var påregnelig i et normalt driftsbillede uden gennemførelse af storskalaprojekter. Tværtimod vil gennemførelse af et storskalaprojekt øge den generelle økonomiske aktivitet i landet og dermed øge fragtmængderne til gavn for Royal Arctic Line. Den grundlæggende legitimitet for Royal Arctic Lines eneret er baseret på KGH historiske monopol på sejlads af gods til Grønland, der skulle sikre opretholdelse af forsyning fra Danmark til alle steder i Grønland baseret på et ensfragtsystem.

Royal Arctic Line skibe er registret i Dansk International Skibsregister alle med hjemsted i Aalborg. Søfartslovgivningen er et rigsansliggende og herunder søfartspolitik. En åben og uindskrænket adgang til de globale transportmarkeder er en grundsten i den danske søfartspolitik og den undtagelse herfra, som man har accepteret for Grønland er baseret på de historiske sociale hensyn, der er søgt varetaget gennem Royal Arctic Line videreførelse af KGH s eneret på sejlads til Grønland. En fortsat international accept af denne undtagelse kræver, at eneretten administreres med omtanke ud fra saglige og relevante motiver. Søtransportsektoren er internationalt generelt præget af en høj grad af åbenhed. Både i EU og

WTO pågår et arbejde for at sikre og udbygge en liberal skibsfartspolitik på globalt niveau. Der forhandles om indgåelse af nye aftaler såvel som forbedringer af eksisterende aftaler. EU indgår bilaterale forhandlinger med tredjelande, bl.a. for at sikre europæisk skibsfart adgang og mulighed for at etablere sig med skibsfartsrelateret.

Under verdenshandelsorganisationen (WTO) arbejder blandt andre Danmark for at få bundet skibsfartens faktuelle åbenhed i en multilateral aftale og gennem forhandlingerne om øget frihandel i WTO. Størst mulig indtjening til Royal Arctic Line på basis af påberåbelse af et monopol vil ikke være et sagligt og relevant motiv, men vil modsat kunne bringe den nuværende ordning ind i et internationalt negativt søgelys. Det er derfor væsentligt, at søtransportforordningen ikke finder anvendelse på storskalaprojekter.

Ferieloven

Efter reglerne i landstingslov om ferie har alle lønmodtagere i privat eller offentlig tjeneste ret til ferie og feriegodtgørelse eller løn under ferie. Ferieloven er ufravigelig, og lønmodtagernes rettigheder kan ikke indskrænkes ved aftale eller overenskomster mellem arbejdsgivere og lønmodtagere. Ved indgåelse af overenskomster mellem parterne på det grønlandske arbejdsmarked er der taget højde for det forhold, at ferieloven giver arbejdstagernes ret til en feriegodtgørelse på 12 %. Udenlandske arbejdstagere, beskæftiget ved projekter omfattet af forslaget, vil imidlertid ikke være ansat på grønlandske overenskomster indgået mellem parterne på det grønlandske arbejdsmarked. Disse arbejdstagere vil være ansat på løn- og ansættelsesvilkår fastsat i udenlandske overenskomster og aftaler indgået med udenlandske virksomheder, hvor forhold omkring ferie sædvanligvis ville være aftalt. Det forslås derfor, at ferieloven ikke skal finde anvendelse, når der er indgået overenskomster og aftaler for udenlandske arbejdstagere beskæftigede ved storskalaprojekter omfattet af forslaget.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget vil i udgangspunktet ikke have finansielle konsekvenser for landskassen. En vedtagelse af forslaget vil kunne bane vejen for realiseringen af et eller flere storskalaprojekter i Grønland og dermed bidrage positivt til samfundsøkonomien.

De konkrete beskæftigelsesmæssige, skattemæssige og investeringsmæssige konsekvenser varierer fra projekt til projekt. I Redegørelsen er der anvendt eksempler på de to mest fremskredne storskalaprojekter, dels jernmineprojektet ved Isukasia, dels aluminiumsprojektet i Maniitsoq.

Jernmineprojektet og aluminiumsprojektet er blevet gennemregnet for perioden 2012 til 2029 med hensyn til de samlede anlægsinvesteringer, den samlede lønsum, samt det estimerede

skatteprovenu i form af indkomstskatter. For så vidt angår lønningerne og skatteprovenuet i anlægsfasen fremgår følgende tabeloversigter i arbejdsgruppen redegørelsen

Bilags Tabel 1-Nøgletaloversigt (beskæftigelse)

	Jernmineprojektet	Aluminiumsprojektet
Forventet beskæftigelse i anlægsfasen – højeste niveau	2.100 personer	2.600 personer
Samlet forventet beskæftigelse i anlægsfasen – årsværk	ca. 4.100 årsværk	ca. 7.200 årsværk
Forventet længde af anlægsfasen	3 år	5 – 7 år
Forventet længde af driftsfasen	> 15 år	40 år
Forventet beskæftigelse i driftsfasen	> 700 personer	ca. 650 personer
Forventet indirekte beskæftigelse – underleverandører i driftsfasen		Ca. 300 personer
Samlet antal årsværk anlæg og drift 2012-29	Ca. 15.000 årsværk	Ca. 18.000 årsværk

Bilags Tabel -1 - Nøgletaloversigt (anlægsinvesteringer)

	Jernmineprojektet	Aluminiumsprojektet
Samlet estimeret anlægsinvesteringer	Ca. 11 mia.kr.	Ca. 20 mia.kr.
Samlet estimeret investeringer i infrastruktur		Ca. 2,3 mia.kr.

Beregninger viser, at den nødvendige investering i et storskalaprojekt falder med godt 10 %, hvis der kan anvendes international arbejdskraft med en gennemsnitlig aflønning svarende til 50 % af det normale grønlandske niveau, og med godt 15 %, hvis den internationale arbejdskraft kun aflønnes på et niveau svarende til 25 % af det normale grønlandske niveau. De nævnte lønniveauer gælder udelukkende i projektets anlægsfase. En betydelig reduktion af de samlede anlægsinvesteringer vil alt andet lige forbedre projekternes generelle lønsomhed, og deraf mulighederne for at opnå finansiering. Forholdet mellem et projekts samlede anlægsinvestering og de benyttede aflønningssatser fremgår af nedenstående tabel 3. Beregningerne er udelukkende lavet for illustrationens skyld, og er lavet ud fra et model-type projekt.

	Scenarie A	Scenarie B	Scenarie C
<i>Anlægsfase:</i>	Grønlandske overenskomster	International arbejdskraft	International arbejdskraft
<i>Driftsfase:</i>	Grønlandske	Gennemsnitlig timeløn svarende til 50 % af det normale	Gennemsnitlig timeløn svarende til 25 % af det normale

		overenskomster	lønniveau for anlægsarbejder i Grønland	lønniveau for anlægsarbejder i Grønland
			<i>Driftsfase:</i> Grønlandske overenskomster	<i>Driftsfase:</i> Grønlandske overenskomster
Eks.	Anlæg uden løn	792 mio. kr.	792 mio. kr.	792 mio. kr.
1	Lønsum	208 mio. kr.	104 mio. kr.	52 mio. kr.
	Samlet anlægsinvestering	1 mia. kr.	896 mio. kr.	844 mio. kr.
			Forskel scenarie A - B: 104 mio. kr.	Forskel scenarie A - C: 156 mio. kr.
Eks.	Anlæg uden løn	7,92 mia. kr.	7,92 mia. kr.	7,92 mia. kr.
2	Lønsum	2,08 mia. kr.	1,04 mia. kr.	520 mio. kr.
	Samlet anlægsinvestering	10 mia. kr.	8,96 mia. kr.	8,44 mia. kr.
			Forskel scenarie A - B: 1,04 mia. kr.	Forskel scenarie A - C: 1,56 mia. kr.
Eks.	Anlæg uden løn	15,84 mia. kr.	15,84 mia. kr.	15,84 mia. kr.
3	Lønsum	4,16 mia. kr.	2,08 mia. kr.	1,04 mia. kr.
	Samlet anlægsinvestering	20 mia. kr.	17,92 mia. kr.	16,88 mia. kr.
			Forskel scenarie A - B: 2,08 mia. kr.	Forskel scenarie A - C: 3,12 mia. kr.
			Forskel scenarie A - B: 10,4 %	Forskel scenarie A - C: 15,6 %

Den mindre lønsum betyder, at det samlede provenu i form af indkomstskatter bliver tilsvarende mindre. En stor del af denne effekt vil imidlertid over tid udlignes ved, at investor skal svare højere selskabsskatter end, det ellers ville have været tilfældet. Det skyldes, at afskrivningerne reduceres, når den samlede anlægsinvestering bliver mindre.

For at imødekomme udfordringen med at mindske de grønlandske offentlige udgifter til sundhedsmæssige og sociale ydelser, er det indskrevet i forslaget, at projektselskabet i udbudsmaterialet skal stille krav om, at tilbudsgiveren er kontraktligt forpligtet til at tegne erhvervs- eller produktansvarsforsikring samt lovpligtig arbejdsskadeforsikring og erhvervssygdomssikring, til at tegne forsikring til sikkerhed for betaling af udgifter til evakuering, transport og sygehusbehandling af syge og tilskadekomne arbejdstagere, og til at sikre at de udenlandske arbejdere forlader Grønland, når de ikke længere er beskæftiget på storskalaprojektet. Tilbudsgiveren skal om nødvendigt bære udgifterne til hjemrejse.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Ud over den direkte effekt på beskæftigelsen, vil projekterne ligeledes give anledning til en indirekte beskæftigelse både i form af underleverandører m.m. og i form af induceret beskæftigelse som følge af en generelt øget efterspørgsel i samfundet.

I Redegørelsen er det anslået at en samtidig gennemførelse af de to projekter dels jernmineprojektet ved Isukasia, dels aluminiumsprojektet i Maniitsoq, vil kunne bidrage med omkring 1350 jobs i driftsfasen. I anlægsfasen vil det samtidige gennemsnitlige behov for projekterne være op mod 4.700 personer. Sammenholdt med størrelsen af det grønlandske arbejdsmarked og arbejdsstyrkens kvalifikationer i øvrigt fremstår det klart, at det ikke vil være muligt at gennemføre anlæggelse af de to storskalaprojekter udelukkende med beskæftigelse af grønlandsk arbejdskraft. I anlægsfasen vil der derfor være behov for involvering af udefrakommende arbejdskraft, der enten kan ansættes på grønlandske løn- og ansættelsesvilkår eller på særlige vilkår med udgangspunkt i et ikke på forhånd fastsat internationalt lønniveau. Forslaget vil gøre det mere enkelt at anvende udenlandsk arbejdskraft i anlægsfasen ved storskalaprojekter ved at fjerne de lovgivningsmæssige barrierer, der findes i den gældende lovgivning om regulering af tilgang af arbejdskraft.

Vedtagelse af forslaget vil betyde administrative og økonomiske lettelser for projektselskabet og de virksomheder, der er tilknyttet arbejdet med anlæggelse af et storskalaprojekt.

Med forslaget lægges op til at fjerne de lovgivningsmæssige barrierer, der virker hæmmede på konkurrencen og dermed bidrager til et højt omkostningsniveau i Grønland. Vedtagelse af forslaget vil således betyde, at udbud og indgåelse af aftaler kan ske på internationale kendte vilkår og betingelser udbud og til internationalt gældende markedspriser. Med forslaget sikres, at udførelse af entrepriser og levering af serviceydelser herunder særligt søtransport sker på markedsbetingelser og et konkurrencedygtigt omkostningsniveau.

Forslaget har derud over ingen administrative og økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

6. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed.

Forslaget i selv vil ikke have nogen konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed. Men gennemførelse af meget store anlægsprojekter må antages at kunne have en væsentlig indvirkning på samfundet og miljøet. Af samme grund er der i bestemmelsen i § 8 stillet krav om at der skal være foretaget en vurdering af virkningerne på miljøet (VVM) og en redegørelse derfor (VVM-redegørelse) efter reglerne i råstoflov- og miljølovgivningen. En VVM undersøgelse vil afdække konsekvenserne for miljø, natur og sundhed specifikt for hvert enkelt projekt, der måtte blive omfattet af loven.

7. Konsekvenser for borgerne

Forslaget i selv vil ikke have nogen konsekvenser for borgerne. Men gennemførelse af meget store anlægsprojekter må antages at kunne have en væsentlig indvirkning på samfundet og borgerne. Af samme grund er der i bestemmelsen i § 9 stillet krav om, at der skal foretages en vurdering af den samfundsmæssige bæredygtighed (VSB) ved storskalaprojektets gennemførelse, og at en redegørelse derfor skal godkendes af Naalakkersuisut. En VSB undersøgelse vil afdække konsekvenserne for samfundet og borgerne.

8. Andre væsentlige konsekvenser

Forslaget i sig selv vil ikke have andre væsentlige konsekvenser.

9. Høring af myndigheder og organisationer m.v.

Forslaget har i perioden 21. august – 17. september 2012 ligget på Selvstyrets høringsportal. Forslaget er blevet sendt direkte til følgende høringsparter:

Landsstyreformandens Departement, Departement for Finanser, Råstofdirektoratet, Departementet for Indenrigsanliggender og Miljø, Departementet for Sundhed, Grønlands Arbejdsgiverforening, NUSUKA, S.I.K., KANUKOKA, Nunaoil A/S, Nuna Minerals A/S, Transparency Greenland, Grønlands Advokatforening, Inuplan, Rambøll Grønland, Beskæftigelsesministeriet, Arbejdstilsynet, Justitsministeriet Udlændingelov kontoret, ICC Greenland, Rigsombudsmanden i Grønland, GOIA, London Mining A/S, Greenland Minerals & Energy

Der er modtaget høringssvar fra følgende: Departementet for Finanser, Departementet for Boliger, Infrastruktur og Trafik, Råstofdirektoratet, Departementet for Sundhed, Grønlands Arbejdsgiverforening, S.I.K., KANUKOKA, Kommuneqarfik Sermersooq, ICC Greenland,

Imak, Transparency Greenland, Grønlands Advokatforening, , Arbejdstilsynet, Justitsministeriet/Beskæftigelsesministeriet.

I det følgende behandles høringsvarene og de forslag til ændringer, der er indkommet under den eksterne høring. Det bemærkes, at høringsvarene, som er anført i kursiv, kun er gengivet i hovedtræk på baggrund af en foretaget væsentlighedsvurdering.

KANUKOKA har indgivet høringsvar fælles for Kommune Kujalleq og Qeqqata Kommunian. Der var ikke afgivet høringsvar fra Qaasuitsup Kommunian inden udløb af høringsfrist. Kommuneqarfik Sermersooq har fremsendt særskilt høringsvar.

KANUKOKA finder det positivt at det lovfæstes, at VVM vurdering og vurdering af samfundsmæssig bæredygtighed skal udarbejdes før et storskalaprojekt kan gennemføres. KANUKOKA henviser i øvrigt til tidligere høringsvar afgivet til høring af Storskalaredegørelsen.

Kommuneqarfik Sermersooq (KS) udtrykker anerkendelse af at Naalakkersuisut med forslaget tilstræber at sætte en proaktiv dagsorden for understøttelse af storskalaprojekter samt at kontrol af udefra kommende arbejdskraft bør tage udgangspunkt i internationalt accepterede generelle betingelser for denne type projekter. KS anser dette som et væsentligt skridt for at bevare Grønlands langsigtede troværdighed og attraktionsværdi som mål for internationale investeringer. KS finder det positivt at forslaget bindes sammen med kravet om Vurdering af samfundsmæssig bæredygtighed og Vurdering af Virkninger på Miljøet. KS vil opfordre til overveje indførelsen af mulighed for at kunne stille krav om en Stratetisk Miljøvurdering.

Efter nuværende praksis efter råstofloven og den almindelige miljølovgivning bliver der foretaget Strategiske Miljøvurderinger som led i forberedelse af aktiviteter, der kan have en væsentlig påvirkning af miljøet.

KS påpeger, at det er vigtigt at søge at undgå at storskalaprojekter i anlægsfasen dræner det lokale arbejdsmarked. Dette kan medføre u hensigtsmæssige prisudsving på anlægsaktiviteterne med stigende omkostninger for både kommune og private til følge.

Dette er netop et formål med forslaget, at skærme den lokale økonomi for negative følger i anlægsfasen af et storskalaprojekt i form af u hensigtsmæssige løn og prisstigninger, som kan udløse en inflationsspiral som vil skade for landets konkurrenceevne.

KS finder det problematisk, at der ikke i Grønland lovligt vil kunne iværksættes konflikt om indgåelse af en overenskomst mod en i forvejen overenskomstdækket arbejdsgiver.

Bemærkningerne er omformuleret med en præcisering af at der er tale om spørgsmål, der reguleres af almindelige arbejdsretlige principper.

KS finder det særdeles vigtigt og positivt, at der med bestemmelsen i § 7 stk. 3 kan ske en reel grønlandsk beskatning af udenlandske entreprenørers overskud.

KS ønsker oplyst om udenlandsk arbejdskraft vil være dækket af de grønlandske regler om sociale ydelse.

Udlændinge der meddeles opholdstilladelse i forbindelse med et storskalaprojekts anlægsfase vil alene kunne opnå opholdstilladelse for et afgrænset forventet tidsrum. Det vil sige at udlændinge skal rejse ud af landet, når deres beskæftigelse ved et storskalaprojekts anlægsfase er afsluttet. Der vil heller ikke være mulighed for familiesammenføring med ægtefæller og børn. Det forventes derfor ikke noget stort træk på de offentlige sociale ydelser som konsekvens af forslaget.

Sulinermik Inuussutissarsiuqartut Kattuffiat (SIK) vil gerne vide, hvilken international praksis, der er tale om, og hvad man eksakt mener med bestemmelsen i § 7 stk. 4 i forslaget.

SIK spørgsmål har givet anledning til en tydeliggørelse af bestemmelsen, der herefter har fået følgende formulering:

”Stk. 4. Indhentning af tilbud på anlægsaftaler, og tildeling af ordrer om anlægsaftaler, kan udbydes internationalt og ved international indhentning af underhåndsbud i overensstemmelse med god national og international praksis”.

I bemærkninger til bestemmelsen er der nærmere redegjort for hvilken international udbudspraksis der er tale om. Som eksempel på anerkendte internationale standardvilkår omtales FIDIC-aftalevilkårene, der dominerer primært i den vestlige del af Europa. FIDIC står for Fédération Internationale Des Ingénieurs-Conseils, der en international sammenslutning af rådgivende ingeniører med hovedsæde i Geneve. Foreningen udgiver og vedligeholder en række standardvilkår, der er anerkendes som bedste internationale praksis for indgåelse af entrepriseopgaver. Standardvilkårene er baseret på common law og er globalt kendte blandt internationale entreprenørfirmaer og rådgivende ingeniører. FIDIC anvendes ofte af nationale bistandsorganisationer som grundlag for udbud af større infrastrukturprojekter i den 3. verden, men FIDIC er også ofte benyttet aftalegrundlag i forbindelse med udbygning af offshore olie anlæg i Nordsøen.

SIK har i høringsvaret stillet følgende spørgsmål til bestemmelsen i § 9 om Vurdering af samfundsmæssig bæredygtighed (VSB)

”Vi vil i forbindelse med VSB gerne vide, hvilken international praksis, der er tale om, og hvad man eksakt mener med det. ”

I bemærkningen til bestemmelsen fremgår det at gennemførelse af VSB skal foretages i overensstemmelse med anerkendt god international praksis på området. I praksis vil det sige, at gennemførelse af VSB kan ske med reference til reglerne og praksis på råstofområdet. På råstofområdet har man lagt sig tæt op af den praksis, der anvendes i Canada ved godkendelse af VSB undersøgelser i forbindelse med mine- og olieudvindingsprojekter. Råstofdirektoratet har udsendt SIA Guidelines for Mining Projects, BMP Greenland 2009. Et væsentligt retningsgivende dokument har været ”Socio-Economic Impact Assessment Guidelines, Mackenzie Valley” Principper herfra er anvendt ved udarbejdelse af SIA Guideline for Mining Project, Råstofdirektoratet, november 2009. Som eksempel på god international praksis for VSB undersøgelser på råstofområdet kan også nævnes - Guidelines udgivet af Verdensbanken og ICMM (international Council on Mining and Metals).

SIK har en generel udtalelse til bestemmelsen i § 10: ” Hvis § 10 som helhed skulle vedtages i sin nuværende form, ville det være bedre, at vi grønlændere allerede nu begyndte at søge arbejde i udlandet, idet de, der skal udnytte råstofferne naturligt vil synes, at det vil være mere attraktivt at lave overenskomster med kinesiske organisationer om de mange arbejdspladser – naturligt, og det vil resultere i, at man ikke vil søge efter arbejdskraft her i Grønland – fordi de er dyrere, og hvorfor skulle koncernerne ansætte hjemmehørende, hvis de kan ansætte arbejdskraft fra Kina til meget billigere lønninger. Lønmodtagerorganisationerne i Kina styres af staten, og det er statslederne, der blandt andet vil investere store beløb på råstofområdet.

Man må huske på, at hvis man vil lave sådanne ordninger, vil det ramme os hjemmehørende, og jeg ved ikke, om det er det, man vil opnå. SIK har i Grønland i mange år kæmpet for at nå ligeløn for lige arbejde, og har også opnået det, og vil kan ikke acceptere, at man nu vil gøre det modsatte. Vi skal behandle vore medmennesker på arbejdsmarkedet, som vi gerne vil behandles, uanset hvem de er.

I afsnit 5 i de almindelige bemærkninger er det oplyst at der vel være behov for 4.700 personer i anlægsfasen ved en samtidig gennemførelse af jernmineprojektet ved Isukasia og aluminiumsprojektet i Maniitsoq. Det samlede antal beskæftigede indenfor bygge- og anlæg i Grønland i dag er omkring 2.300 personer. Det er derfor evident at gennemførelse af et eller flere storskalaprojekter kun kan ske med anvendelse af udenlandsk arbejdskraft. Den grønlandske økonomi er i dag i baseret på overførsler fra Danmark, der ikke har givet plads til vækst og skabelse af arbejdspladser i fornødent omfang. Det kan kun ske ved at tiltrække investeringer udefra i konkurrence med andre lande. Storskalalovgivningen skal en udgøre del

af de rammevilkår, der skal sikre Grønlands konkurrencedygtighed. Allerede i anlægsfasen på et storskalaprojekt vil der være en betydelig afledt beskæftigelseeffekt. I anlægsfasen af Isukusia jernminen forventes en afledt lokal beskæftigelseeffekt på mellem 200-400 personer. Derudover vil der være en betydelig lokal beskæftigelse i de grønlandske virksomheder, der tildeles de delentrepriser der ikke skal udbydes internationalt efter IBA aftalen.

SIK bemærker til § 11, at hvis udefrakommende arbejdskraft skal være fuld skattepligtige i Grønland – synes jeg, at det er naturligt, hvis de skal kunne benytte sundhedsvæsenet som alle andre på almindelige vilkår.

Forslaget ændrer ikke på retten til at modtage sundhedsydelser for personer, der er tilmeldt folkeregistret i Grønland efter reglerne i lovgivningen om sundhedsydelser. Det vil sige at arbejdstagerne har en præceptiv ret til gratis lægeordineret transport og evakuering. Bestemmelsen i § 11 nr. 3 fastsætter et krav til arbejdsgiveren om at tegne forsikring til dækning af udgifter til evakuering, transport og sygehusbehandling af syge og tilskadekomne arbejdstagere. Bestemmelsen har til formål at friholde sundhedsvæsenet for de særlige ekstraudgifter, der følger af at arbejdspladsen typisk vil være beliggende langt fra sygehus og ekstraudgifter til evakuering og sygetransport til arbejdstagerens hjemland.

SIK bemærker til § 12, at det er meget vigtigt at bruge Landstingslov nr. 27 af den 30. oktober 1992 som aldrig før, hvis ikke, hvorledes skulle vi kunne holde kontrol med udefrakommende arbejdskraft. I dag registrerer man ikke arbejdskraft fra Norden. Hvordan skulle vi så kunne holde god kontrol med 3000 arbejdskraft udefra, hvis vi ikke laver registreringer, og det i den forbindelse naturligvis meget vigtigt at holde kontrol med dem, og holde øje med, om de i det hele taget naturligt betaler skat her til landet? Vi har til tider hørt rygter om, at udefrakommende arbejdskraft kun får á conto løn her i Grønland, og først får udbetalt deres løn, når de kommer til deres land, og jeg skal her understrege, at det kun er rygter, som jeg desværre ikke kan få bekræftet.

Storskalaprojekter kan kun etableres ved hjælp af store mængder udenlandsk arbejdskraft. I definitionen på et storskalaprojekt indgår, at der tale om projekter af så stort omfang, at de ikke med Grønlands egne virksomheder og arbejdsstyrke kan realiseres, hverken ressourcemæssigt eller kompetencemæssigt. Det vil derfor kun medføre en overflødig bureaukratisk belastning for både kommuner og virksomheder såfremt arbejdskrafttilgangsloven fandt anvendelse på storskalaprojekter. Indstillingen er derfor ikke fulgt.

Storskalaprojekter omfatter alene aktiviteter, der udføres efter tilladelser meddelt efter råstofloven og vandkraftloven. Det giver nogle effektive muligheder gennem fastsættelse af

vilkår i tilladelserne og i forbindelse med betingelser for godkendelse at sikre at der sker en rapportering af alle forhold omkring anlægsarbejderne. I forbindelse med CAIRN efterforskningsboringerne i 2010 og 2011 blev Cairn som rettighedshaver pålagt at medvirke til at alle udenlandske underleverandører blev korrekt registreret hos skattestyrelsen for at sikre pligtig betaling af A skatter. Det er derfor vigtigt, som påpeget af SIK at der holdes en god kontrol med disse store anlægsprojekter. Det er netop et formål med forslaget til en storskalalovgivning både den grønlandske og danske at sikre at disse storskalaprojekter håndteres på en ansvarlig måde indenfor de rammer der sættes med forslaget til storskalalov og det forslag til ændring af udlændingelovgivningen, der vil blive fremsat af den danske regering.

SIK finder, at det er vigtigt, at Landstingsforordning nr. 16 af den 30. oktober 1992 om søtransport er gældende. SIK er bekymret for, at hvis forordningen ikke gøres gældende, så vil transportvirksomhederne her i Grønland ikke vil kunne få noget som helst ud af opgaverne. Aktiviteterne på råstofområdet i Grønland skulle jo så vidt muligt gerne få økonomiske indtægter på alle områder. Vi ved selvfølgelig, at der med hensyn transport med store bulkcarriers, at RAL ikke kan løfte opgaven, men vi mener, at det er vigtigt, at RAL deltager på en eller anden måde, når man tænker på, at de fleste penge skal tilfalde Grønland.

Gennemførelse af et storskalaprojekt vil øge den generelle økonomiske aktivitet i landet og dermed øge fragtmængderne til gavn for Royal Arctic Line A/S. Under Inatsisartut behandling af storskalaredegørelsen på FM 2012 blev det tilkendegivet at Royal Arctic Line A/S skal have adgang til at konkurrere på lige fod med andre rederier om opgaverne. Royal Arctic Line A/S besidder arktiske maritime kompetencer, og der er givet skattefritagelse for besætningsmedlemmerne gennem registrering i DIS. Rederiet må antages at være givet konkurrencedygtige rammevilkår. Der henvises i øvrigt til behandling af spørgsmålet i afsnit 2 i de almindelige bemærkninger. Henstillingen er således ikke fulgt.

SIK stiller sig uforstående over for, hvorfor ferieloven for Grønland ikke skal være gældende, idet man i den forbindelse ellers kan hente mange penge. Det vil være naturligt, at der gives mulighed for, at man bruger loven, der er gældende her i Grønland, uanset hvor arbejdskraften kommer fra.

Bestemmelsen i § 14 skal sikre, at ferielovens regler ikke kommer i modstrid med bestemmelser om ferie i kollektive overenskomster indgået mellem den udenlandske arbejdsgiver og de udenlandske arbejdstagere. Det anses for hensigtsmæssigt at de udenlandske arbejdsmarkedsparter selv på basis af løn- og ansættelsesvilkår i den udenlandske arbejdskrafts hjemland forhandler spørgsmålet om ferie og feriegodtgørelse. Henstillingen er således ikke fulgt.

SIK bemærker til bestemmelsen i § 15 at lov om næringsvirksomhed burde gælde.

Bestemmelsen skal sikre, at der ikke opstår nogen usikkerhed med hensyn til udenlandske virksomheders adgang og ret til at afgive tilbud og indgå anlægsaftaler i forbindelse med udbud og tildeling af ordrer om anlægsaftaler på de særlige vilkår, der er fastsat efter denne inatsisartutlov.

Det følger tilsvarende af råstofloven, at anlægsaktivitet, der er blevet godkendt som led i den samlede myndighedsbehandling efter råstofloven, ikke skal gives tilladelse eller godkendelse til at drive virksomhed efter næringsloven. Erfaringerne fra råstofloven viser, at stilles der reelle krav i tilladelser til anvendelse af grønlandske virksomheder og arbejdskraft, kan der opnås betydelige samfundsøkonomiske gevinster fremfor alene at stille formelbetingelser som i den gældende næringslov. Næringslovens betingelser kan opfyldes ved at en stråmand agerer filialbestyrer. Næringslovens formelle krav om registrering af en filialer af udenlandske virksomheder i Erhvervs og Selskabsstyrelsen udgør i sig selv en bureaukratisk barriere for konkurrence og vil negativ påvirke det grønlandske omkostningsniveau. Henstillingen er derfor ikke fulgt.

SIK bemærker til bestemmelsen i § 20, at det danske sprog mindst skal kunne benyttes på arbejder i administrationen, idet hvis vi skal få erfaringer i administrationen i forbindelse med råstofvirksomhed, skal de hjemmehørende kunne deltage, idet man ikke skal være i tvivl om, at koncernerne vil kræve, at det engelske sprog skal benyttes, når de skal serviceres administrativt.

Bestemmelsen udelukker ikke anvendelse af hverken dansk eller grønlandsk i administrationen. Bestemmelsen åbner op for at korrespondance mellem myndighederne og virksomhed i sager omfattet af forslaget kan ske på engelsk, hvis virksomheden ønsker det. Det har været anset som en konkurrencefordel at myndighederne, i myndighedsbehandlingen og i afgørelser i sager, kan betjene globale virksomheder på det sprog, der anvendes internationalt i erhvervsforhold.

SIK er bekymret for, at hvis lovforslaget bliver vedtaget i sin nuværende form, vil det kun være til ulempe og ikke til fordel for Grønland. Vi er klar over, at Naalakkersuisut sådan vil give køb (holde udsalg) med henblik på at skaffe arbejdspladser i fremtiden, men vi fra SIK mener, at sådan et udsalg kun vil være til ulempe for samfundet på længere sigt. SIK kan derfor ikke anbefale, at man vedtager lovforslaget i dets nuværende form.

Det er indlysende at disse storskalaprojekter på grund af deres størrelse ikke kan gennemføres uden anvendelse af udenlandsk arbejdskraft. Forslaget til folketingslov og storskalaloven skal

derfor sikre, at anvendelse af udenlandsk arbejdskraft kan ske på ordentlige og acceptable løn og ansættelsesvilkår. Endvidere har forslaget til formål at afskærme økonomien i det omliggende samfund og herunder det lokale arbejdsmarked fra de negative påvirkninger på løn og prisdannelse, som kan være en følge af et storskalaprojekt i anlægsfasen.

Råstofdirektoratet finder, at lovforslaget vil have stor betydning for kommende storskalaprojekter indenfor mineraludvinding i Grønland. Råstofdirektoratet nævner Grønlands status som 'frontier' land. Jo bedre rammebetingelser, der er for investeringer i efterforskningen og ikke mindst ved udvinding af mineraler, i forhold til de lande som vi konkurrerer med, vil alt andet lige give et større incitament til at investerer i projekter, som er meget kapitaltunge og risikobetonede.

IMAK giver i sit høringssvar udtryk for at forslaget vil betyde indførelse af et aflønningsprincip baseret på fødested.

Fødestedskriteriet blev historisk brugt i forbindelse med aflønning af statens ansatte i Grønland, således at personer, der var født i landet, eller som inden deres femte år fik fast bopæl der, fik mindre i løn og ringere vilkår mht. ferierejser, bolig mv. end udsendte danske. Forslagets regler vedrørende løn- og ansættelsesvilkår finder alene anvendelse på udenlandsk ansatte, der midlertidig opholder sig i Grønland på en ansættelseskontrakt indgået med en udenlandsk arbejdsgiver i forbindelse med udførelse af en bestemt entreprise. Den ordning der er indeholdt i forslaget kan derfor ikke sammenlignes med fødestedskriteriet.

IMAK giver i sit høringssvar udtryk for at indførelse af en forskelsløn, der bryder med princippet om lige løn for lige arbejde, som også er fastslået i FN's menneskerettighedserklæring: 'Enhver har uden forskel ret til lige løn for lige arbejde' (artikel 23, stk. 2);

FN menneskerettighedserklæring skal sikre at ingen bliver behandlet dårligere på grund af race, køn, etnicitet eller på grund af en af de andre diskriminationsgrunde. En arbejdsgiver må derfor ikke på grund af race, hudfarve eller en af de andre diskriminationsgrunde behandle en ansat ringere, end arbejdsgiveren behandler eller ville behandle en anden ansat i en tilsvarende situation. Derimod vil forskelle i løn på grund af forskelle i overenskomster fra land til land ikke være tale om en krænkelse af FN menneskerettigheder. Forslaget vil derfor ikke betyde noget brud på FN's menneskerettighedserklæring artikel 23, stk. 2).

IMAK giver i sit høringssvar udtryk for at brud med princippet om, at løn i Grønland forhandles af faglige organisationer, der er forhandlingsberettigede i Grønland;

Forslaget vil finde anvendelse på anlægsopgaver, hvor hverken arbejdstagerne eller arbejdsgiverne vil være medlem af grønlandske forhandlingsberettigede faglige organisationer. Forslaget vil derfor ikke være noget brud med princippet om, at løn i Grønland forhandles af de eksisterende faglige organisationer i Grønland.

IMAK giver i sit høringssvar udtryk for en risiko for at lavere løn til udenlandsk arbejdskraft i anlægsfasen vil medføre forventninger og krav hos de udenlandske virksomheder til lavere løn også i produktionsfasen, hvilket kan medføre pres på lønninger til den lokale arbejdskraft. IMAQ giver i sit høringssvar udtryk for at anvendelse af en lavere løn til udenlandsk arbejdskraft kan blive normgivende og dermed få afsmittende virkning også for lønniveauet uden for storskalaprojekter.

Forslaget til folketingslov og storskalaloven skal sikre at anvendelse af udenlandsk arbejdskraft kan ske på ordentlige og acceptable løn og ansættelsesvilkår. Endvidere har forslaget til formål at afskærme økonomien i det omliggende samfund og herunder det lokale arbejdsmarked fra de negative påvirkninger på løn og prisdannelse, som kan være følgen af et storskalaprojekt i anlægsfasen. Forslaget er vid udstrækning baseret på de samme principper, som er kendt fra Dansk International Skibsregister (DIS), der gør det muligt at beskæftige udenlandsk arbejdskraft på overenskomster, der sikrer virksomhedernes konkurrence kraft men som kan anvendes for beskæftigelse på skibe optaget i DIS.

Endelig finder IMAK det uacceptabelt, at fagforeninger hverken i redegørelsesudarbejdet eller i det efterfølgende lovforberedende arbejde og høring har været inddraget.

Grønland Arbejdsgiverforening indgik i den arbejdsgruppe, der var nedsat ved udarbejdelse af Storskalaredegørelsen, ligesom SIK blev inddraget ved deltagelse i en møderække.

Inuit Circumpolar Council finder det bemærkelsesværdigt at arbejdsgruppen, der udarbejdede redegørelsen om rammevilkår for realiseringen af storskalaerhvervsprojekter i Grønland, ikke havde deltagere fra arbejdstagerne og civilsamfundet, herunder NGO'er og andre organisationer. Det vil være ønskeligt fra ICC Grønlands synspunkt at lignende arbejdsgrupper fremover repræsenterer et bredere udsnit af interessenter end blot offentlige myndigheder og arbejdsgivere.

Arbejdsgruppen blev nedsat med bred deltagelse af offentlige myndigheder og interessenter. Arbejdsgruppen har bestået af embedsmænd fra Selvstyret, herunder Råstofdirektoratet, Departementet for Erhverv og Arbejdsmarked, og Departementet for Finanser, Formandens departement samt Grønlands Arbejdsgiverforening og Greenland Development A/S. Bemærkningen er taget ad notam.

ICC Grønland anbefaler at der i lovforslagets formålsparagraf tilføjes en sætning med ordlyden ”og under hensyntagen til befolkningens interesse” eller en anden ordlyd med tilsvarende mening. Dette for at understrege at udviklingen inddrager befolkningens ønsker og ikke alene sker ud fra økonomiske motiver.

Formålet med forslaget er at sikre at gøre det muligt at gennemføre storskalaprojekter i Grønland til fordel for det grønlandske folk. Der vil ved godkendelse af projekterne og tildeling af tilladelser blive foretaget en vurdering af projektets samfundsmæssige bæredygtighed. Vurdering indeholder en række elementer, der ikke er økonomiske.

ICC anbefaler, at der i kapitel 7 indsættes en paragraf, der sikrer offentlighedens adgang til information og uafhængig kontrol.

Det er muligt at søge om aktindsigt, såfremt man ønsker nærmere oplysninger vedrørende afrapporteringer fra virksomheder, der har opnået tilladelse til udførelse af bygge- og anlægsarbejde i henhold til forslaget. Dette vil kunne i mødekommes, såfremt oplysningerne ikke er forretningshemmeligheder eller omfattet af fortrolighedsklausuler. Det er ikke vurderet, at der er behov for uafhængig kontrol. Er der tale om et råstofprojekt fører råstofmyndigheden løbende tilsyn med selskabers overholdelse af deres forpligtelser, i det omfang det anses for nødvendigt eller hensigtsmæssigt. Yderligere regulering af tilsynet i storskalaloven er ikke fundet hensigtsmæssigt.

I bemærkningerne til lovforslaget angives der tal for, hvor mange udefrakommende arbejdere der vil blive behov for ICC Grønland anbefaler at tallene justeres i forhold til at der i forbindelse med udskiftning af arbejdskraft vil forekomme overlap.

Tallene der er opgivet i bemærkningerne er antal beskæftiget på årsbasis. Overlap er indregnet, og tallene opjusteres derfor ikke.

ICC Grønland stiller sig kritisk overfor den uklare og svage formulering i forhold til brugen af grønlandsk arbejdskraft, og mener, at det må styrkes for at opnå en bedre balance mellem selskabernes interesser og samfundets udbytte

Det er ikke muligt at gennemføre storskalaprojekter alene med hjemmehørende arbejdskraft, og der er derfor et behov for arbejdskraft udefra. Det er hensigten i så vidt muligt omgang, at sikre grønlandsk medvirken i storskalaprojekterne, både i forhold til virksomheder og arbejdskraft. En afdækning af tilgængeligheden af kvalificeret grønlandsk arbejdskraft og grønlandske virksomheders kapacitet og kompetencer kan ske igennem krav til projektselskabet om udarbejdelse af en vurdering af samfundsmæssig bæredygtighed. Der stilles i forslaget krav om, at projektselskabet skal foretage både en vurdering af

samfundsmæssig bæredygtighed (VSB) samt en vurdering af virkningerne på miljøet (VVM). Formuleringen anses ikke at kunne strammes yderligere, da der på mange områder ikke vil være kvalificeret grønlandsk arbejdskraft.

ICC ønsker oplyst om en forhøjet udgift forbundet med indrejse- og toldkontrolmyndighed vil være omfattet af de i § 19 omfattede udgifter?

Person- og indrejsekontrol ligger hos politiet og er derfor et rigsansliggende. Erfaringerne fra olieboringerne hvor der har været en stor udveksling af personer er forløbet uden problemer. Udgifterne til denne kontrol er ikke omfattet af § 19.

ICC Grønland mener at det er en del af Grønlands internationale forpligtelser at styrke den grønlandske lovgivning, så den tager hensyn til blandt andet arbejdernes rettigheder i stedet for at lade det være op til projektselskaberne at fastsætte hvad acceptable forhold er for dem.

Forslagets har til formål at hindre, at projektselskaber fravælger Grønland på grund af grønlandske lønniveauer og overenskomstforhold, og at Grønland derved går glip af fremtidige storskalaprojekter og dermed betydelige investeringer i det grønlandske samfund. Forslaget indeholder derfor bestemmelser om, at arbejdet kan udføres af arbejdere, der er ansat på anden overenskomst en grønlandsk. Det vil ikke være projektselskabet, der fastsætter hvad der er acceptable vilkår, idet der er en overenskomst, som må antages at være indgået efter forhandlinger mellem parterne. Det skal videre bemærkes, at den grønlandske arbejdsmiljølovgivning vil være gældende uden lempelser.

ICC Grønland mener at de grønlandske myndigheder derfor må sikre sig at hullerne lukkes og at en egentlig sagsbehandling finder sted i samarbejde med Udlændingestyrelsen, og at procedurerne for hidkaldelse af udefrakommende arbejdskraft finder sted efter klare og transparente regler.

Dette er netop hensigten med forslaget og det tilknyttede forslag til folketingslov om ændring i udlændingelovgivning, der skal muliggøre storskalaprojekterne, men også sikre den grønlandske arbejdskraft.

ICC Grønland mener at samfundets udbytte ved storskalaprojekter bør tilgodeses og prioriteres, især under driftsfasen, og at arbejdernes rettigheder og interesser sikres i denne fase.

GA savner at der i forslaget tages stilling til en lang række punkter herunder lønniveau for udenlandsk arbejdskraft, opholds- og arbejdstilladelser samt menneskerettighedsproblematikkerne ved sådanne storskalaprojekter.

Bestemmelsen i § 9 i forslag til storskalalov indeholder regler, der kan sikre, at lokale virksomheder og lokalt ansatte bliver tilgodeset i relevant omfang og samtidig gøre det muligt at fjerne de barrierer, der kan gøre at disse projekter ikke bliver gennemført. Efter forslaget § 9 skal der gennemføres en samfundsmæssig bæredygtigheds vurdering der blandt andet skal afdække områder, hvor lokale virksomheder har mulighed for at byde på opgaver på almindelige kendte udbudsbetingelser.

Det er et helt centralt element i forslaget at de særlige bestemmelser gældende for storskalaprojekter alene skal finde anvendelse i anlægsfasen og kun for de aktiviteter, der er omfattet af udbud gennemført efter storskalaloven netop med det primære formål at udgå at der udvikler sig parallelsamfund af mere permanent karakter.

Ved udarbejdelse af forslaget er indgået en vurdering af spørgsmålet om forholdet til menneskerettigheder. Justitsministeriet vil ligeledes i forbindelse med udarbejdelse af det tilknyttede lovforslag om ændring i udlændingelovgivningen foretage en vurdering af, om menneskerettighedsaspekter er medtaget i relevant omfang. Spørgsmålet om overholdelse af menneskerettighederne vil ligeledes i relevant omfang være en del af indholdet i de tilladelser, der skal udgøre grundlaget for gennemførelse af internationale udbud.

I forslaget er der taget stilling til at løn- og arbejdsvilkår skal være acceptable og objektivt og sagligt begrundede. Forslaget fastholder samtidig princippet om arbejdsmarkedets frie forhandlingsret baseret på indgåelse af aftaler mellem private parter. Forslaget indeholder en bemyndigelse til at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere bestemmelser til fastlæggelse af hvad der forstås ved acceptable løn- og ansættelsesvilkår. Forslaget vil ikke ændre på gældende lovgivning om arbejdsmiljø, sikkerhed og sundhed.

GA mener, at lovforslaget er helt utilstrækkeligt, når det handler om, hvordan man sikrer grønlandske virksomheder får reel mulighed for at få andel i storskalaprojekternes kontrakter. GA mener, at loven i langt højere grad skal stille krav til projektselskabet om deltagelse af grønlandske virksomheder, eksempelvis via en vurdering af, hvad de grønlandske virksomheder kan løfte af opgaver og efterfølgende pålægge projektselskabet, at disse opgaver skal udbydes til grønlandske virksomheder. Kun dette kan medvirke til, at de grønlandske virksomheder kan udvikle sig og blive større.

Formålet med forslaget er at gøre det muligt at gennemføre storskalaprojekter i Grønland til fordel for det grønlandske folk. Der vil ved godkendelse af projekterne og tildeling af tilladelser blive foretaget en vurdering af projektets samfundsmæssige bæredygtighed, og hvordan grønlandske virksomheder kan inddrages i relevant omfang. Det skal bemærkes, at der er tale om privat finansierede projekter, hvor Grønland i konkurrence med andre lande

skal tiltrække udenlandske investeringer, der en forudsætning for at disse projekter overhovedet kan realiseres.

GA efterlyser oplysningerne om hvorledes skattemyndighederne agter at opkræve skatter samt redegøre for tilsynet med skattebetalingen.

Der henvises til bemærkningerne overfor til SIK høringssvar om samme emne.

Nunatsinni Advokatit, Grønlandske Advokater mener, at det er nødvendigt med fuldstændig klarhed over, hvilke aktiviteter der er at betragte som omfattet af den særlige retsposition, som ansøgeren opnår, såfremt der foreligger et storskalaprojekt og hvordan vil anlægs- og driftsfasen adskilles?

Hvad der er omfattet af den særlige retsposition afhænger af, hvad der nøjagtigt er søgt om tilladelse til at få opført på de særlige vilkår, som forslaget giver mulighed for. Formålet med forslaget er, at gøre det muligt at opføre de fysiske rammer for et projekt, hvor der er givet tilladelse i henhold til enten råstofloven eller lov om vandkraft. Det er ikke et problem, at der fortsat udføres bygge- og anlægsarbejde, når driftsfasen er i gang sat, så længe at anlægsaktiviteten er omfattet af den indhentede tilladelse.

Nunatsinni Advokatit, Grønlandske Advokater mener at det bør klart fremgå af loven, at den også finder anvendelse på projektselskabets underleverandør og underentreprenører.

Som forslaget er fremsat er det netop hensigten, at projektselskabet udbyder arbejdet på de særlige vilkår opstillet i loven. Det vil sige, at det netop er underleverandører og underentreprenører forslaget omfatter. Anmodningen har derfor ikke givet anledning til at forslagets tekst ændres.

Nunatsinni Advokatit, Grønlandske Advokater finder at der bør i højere grad opstilles objektive kriterier, som løn- og ansættelsesforhold reguleres efter, såfremt der ikke findes en relevant kollektiv overenskomst. Tilsvarende har KS udtrykt umiddelbart betænkelig ved anvendelsen af begrebet "acceptable". KS vil opfordre ISIIN til at overveje om begrebet "acceptable" kan præciseres tydeligere i selve lovteksten.

Bestemmelsen i § 10 er en formodningsregel. Det er derfor op til projektselskabet at redegøre for, at de vilkår de tilbyder deres arbejdstagere er rimelige. De internationale konventioner på de relevante områder kan anvendes som retningslinjer. Det er ikke anset for hensigtsmæssig at opstille objektive kriterier. Det er en forudsætning for gennemførelsen af storskalaprojekterne, at der sker lovændringer af den danske udlændingelov, at der i Danmark er politisk vilje til at "åbne" for aflønning under overenskomster fastsat af arbejdsmarkedets parter, og at

Udlændingesservice tilføres ressourcer til sagsbehandling. Som konsekvens af forslaget fremsætter regeringen derfor forslag til lov for Grønland om udlændinges adgang til opholdstilladelse i anlægsfasen af et storskalaerhvervsprojekt med det formål at sikre adgang til opholdstilladelse med henblik på beskæftigelse i anlægsfasen af et storskala erhvervsprojekt, hvis løn- og ansættelsesvilkårene er acceptable. De øvrige forhold kan ikke reguleres i forslaget. Henstillingerne er ikke taget til følge, dog vil man i storskalatilladelsen opstille nærmere retningslinjer for fastlæggelse af, hvornår løn- og ansættelsesvilkårene kan anses for "acceptable".

Departementet for Boliger, Infrastruktur og Trafik (IAAN) ser med bekymring på lovforslagets § 13, der indebærer, at storskalaprojekter undtages fra loven om Søtransport til, fra og i Grønland.

I bemærkningerne til forslaget fremgår det blandt andet, at reglen i § 13 i forslaget i lighed med hvad, der er gældende for så vidt angår råstofaktiviteter, udtager søtransportforordningen fra at finde anvendelse på storskalaaktiviteter. Det betyder, at Royal Arctic Line A/S må konkurrere med andre rederier om opgaverne. Royal Arctic Line må således skulle vise at rederiet er konkurrencedygtigt i kommerciel og teknisk forstand. Det må antages at Royal Arctic Line med arktiske maritime kompetencer og med et naturligt logistisk forspring vil kunne stå gunstig konkurrencemæssigt. I bemærkningerne er der taget højde for det høringsvar Royal Arctic Line A/S afgav til Storskalaredegørelsen. Der henvises i øvrigt til beskrivelsen i bemærkningerne vedrørende forpligtelser i forhold til WTO og GATT.

Departementet for Finanser har anbefalet at følgende tydeliggørelse i bemærkningerne til § 1 stk. 2 at det er af særlig betydning for Grønlands økonomiske udvikling, at Inatsisartutloven fører til, at storskalaprojekter bidrager til at udvikle arbejdsmarkedet i Grønland og øge graden af selvforsørgelse.

Henstillingen er fulgt.

IAAN foreslår i stedet, at en given undtagelse af storskalaprojekter indgår i koncessionen. I den forbindelse gøres opmærksom på, at Inatsisartut på Efterårssamlingen 2012 skal behandle et nyt lovforslag til Lov om Søtransport til, fra og i Grønland. I arbejdet med revisionen af koncessionen, vil det være nærliggende at overveje, hvorvidt storskalaprojekter skal undtages. IAAN foreslår derfor, at undtagelse af storskalaprojekter sker i dette regi, fremfor at gældende lovgivning undsiges.

IAAN's forslag imødekommer imidlertid ikke de behov for klarhed og sikkerhed omkring væsentlige rammevilkår som er nødvendig for at kunne træffe afgørelse om investering i et storskalaprojekt eller ej. Følges IAAN forslag vil der opstå en kritisk uforudsigelighed

omkring et væsentligt økonomisk parameter, der kan føre til en udskydelse af et storskalaprojekt og dermed en risiko for at projektet ikke bliver gennemført. Med forslaget til bestemmelsen i § 13 er der tilvejebragt en reel sikkerhed omkring vilkårene for søtransport. Henstillingen fra IAAN er derfor ikke fulgt.

Departementet for Sundhed anfører, at de sociale effekter bør nøje vurderes.

Det følger af forslaget, at der skal foretages en vurdering af den samfundsmæssige bæredygtighed. Ved vurderingen skal der også tages hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende i Grønland. Det er hensigten med forslaget at undgå at der varigt opstår parallelsamfund som følge af et storskalaprojekt. Imidlertid er der ikke tilstrækkelig kvalificeret lokal arbejdskraft i Grønland til at gennemføre storskalaprojekter i anlægsfasen.

Det bør afklares hvilke muligheder, der er for at sikre, at arbejdsgiveren medvirker til at arbejdstageren udrejses, men arbejdstagerens bevægelsesfrihed bør sikres.

Forslaget gælder alene bygge- og anlægsarbejde i projektets anlægsfase og som konsekvens af forslaget fremsætter regeringen, forslag til lov for Grønland om udlændinges adgang til opholdstilladelse i anlægsfasen af et storskalaerhvervsprojekt med det formål at sikre adgang til opholdstilladelse med henblik på beskæftigelse i anlægsfasen af et storskalaerhvervsprojekt hvis løn- og ansættelsesvilkårene er acceptable. Når anlægsfasen er overstået, vil der derfor ikke være et grundlag for at arbejdstager, der er ansat under de særlige vilkår forbliver i Grønland. Sanktioner for arbejdsgiverens manglende medvirken til udrejse vil være sanktioneret i henhold til den underliggende lov hvorefter der er givet tilladelse til at udføre projektet det vil sige enten lov om Råstoffer eller lov om Vandkraft.

Hvad sker der med arbejdere, der er midlertidig uarbejdsdygtige p.g.a. sygdom. Hvilke rettigheder har de? Skal de hjemsendes? Departementet for Sundhed vil i den forbindelse betragte det som uetisk at hjemsende syge, hvis det kan sandsynliggøres, at deres mulighed for helbredelse vil blive væsentlig forringet ved hjemsendelsen.

Det følger af forslaget, at projektselskabet skal stille krav om, at en tilbudsgiver og en aftalepart skal tegne forsikringer herunder arbejdsskadeforsikring og erhvervs sygdomssikring for arbejdstagerne. Arbejdstagerens videre sikring vil typisk afhænge af den overenskomst der er arbejdet under, hvilket forsikringer arbejdstageren selv har tegnet, og fra hvilket land arbejdstageren kommer, da det efterfølgende kan være det nationale sundhedssystem og det sociale sikringssystem, som tager over efter hjemsendelsen.

Det grønlandske sundhedsvæsen skal holdes skadesløs for udgifter i forbindelse med storskalaprojekter. Storskalaprojekter må ikke få praktisk eller økonomisk betydning for sundhedsbetjeningen af landets borgere

For at imødekomme udfordringen med at mindske de grønlandske offentlige udgifter til sundhedsmæssige og sociale ydelser, er det indskrevet i forslaget, at projektselskabet i udbudsmaterialet skal stille krav om, at tilbudsgiveren er kontraktligt forpligtet til at tegne erhvervs- eller produktansvarsforsikring samt lovpligtig arbejdsskadeforsikring og erhvervssygdomssikring, til at tegne forsikring til sikkerhed for betaling af udgifter til evakuering, transport og sygehusbehandling af syge og tilskadekomne arbejdstagere, og til at sikre at de udenlandske arbejdere forlader Grønland, når de ikke længere er beskæftiget på storskalaprojektet. Tilbudsgiveren skal om nødvendigt bære udgifterne til hjemrejse. Det skal i øvrigt bemærkes, at arbejdstagerne ved at betale skat i Grønland på samme måde som andre borgere bidrager med betaling til det offentlige sundhedssystem.

Der skal stilles krav om, at storskalaprojekterne betaler alle sundhedsydelser for deres ansatte inklusiv transport internt mellem sundhedsvæsenets institutioner i Grønland og overflytning til udlandet.

Sundhedsvæsenet kan ikke undlade at modtage og behandle syge eller tilskadekomne og skal påse, at det sker ud fra deres akutte behov for ydelser og ikke ud fra deres skattebillet eller deres nationalitet. Det fremgår af forordningen om sundhedsvæsenets ydelser, at Landsstyret kan fastsætte regler for betaling i det omfang en person ikke er omfattet af forordningen.

Der bør kunne stille særlige krav til importeret arbejdskraft i form af en nylig sundhedsundersøgelse med dokumentation for, at personen er rask og ikke har smitsomme eller overførbare sygdomme.

Der er ikke tradition for at kræve sundhedstjek for at indrejse i Grønland. Det ligger udenfor departements forvaltningsområde at kunne vurdere, hvorvidt der er behov for at stille et sådant krav.

Departementet for Sundhed mener ikke at muligheden for at sanktionere er tilstrækkelig i forslaget.

Muligheden for at sanktionere følger også af den underliggende lovgivning, det vil sige lov om råstof eller lov om vandkraft.

Transparency Greenland (TG) påpeger at infrastrukturarbejder, der sædvanligvis har det offentlige som bygherre og udbyder, ved loven reelt bliver privatiseret. Tilbudsloven finder

dermed ikke anvendelse ligesom anden offentligretlig regulering, der har til hensigt at sikre offentlighedens indsigt i og kontrol af beslutningsprocesser, beslutningsgrundlag og gennemførelse af anlægsopgaven, ikke kan antages at finde anvendelse.

Forslaget skal være med til at sikre gennemførelsen af private projekter, efter der er givet tilladelse i henhold til enten Råstofloven eller Vandkraftloven. Forslaget omfatter alene projekter, der opfylder kravene i forslaget. Tilbudsloven finder alene anvendelse på offentlige anlægsopgaver og har ikke til formål at sikre offentlighedens indsigt i og kontrol af beslutningsprocesser, beslutningsgrundlag eller gennemførelse af anlægsopgaven, men alene at sikre at offentlige anlægsopgaver udbydes i konkurrence. Med forslaget sikres offentligheden indsigt i projekterne ved at der stiles krav om gennemførelse af VVM og VSB vurderinger, der skal kunne godkedes efter forudgående offentlige høringer.

TG anfører at uanset at der ikke er tale om brug af offentlige midler, så er der tale om anvendelse af offentlig ejendom (jord mv.) hvorfor offentligheden har en legitim interesse i at kunne følge anlægsarbejdernes gennemførelse.

Offentligheden vil gennem vilkårsfastsættelsen og tildelingen af tilladelserne have indsigt i anlægsarbejdet ligesom der som ovenfor nævnt skal foretages VVM og VSB vurderinger, der forudsætter gennemførelse af omfattende høringer.

TG vil anbefale at der indføres et meroffentlighedsprincip, eventuelt efter principperne i Århuskonventionen.

Naalakkersuisut fører tilsyn med overholdelse af inatsisartutloven og vilkårene fastsat i tilladelsen. Bemærkningen har ikke givet anledning til at give offentligheden yderligere indsigt. De miljømæssige aspekter af projektet reguleres af miljølovgivningen. Det bemærkes, at der i forbindelse med ændringerne i Råstofloven vil blive etableret et to instans klagesystem.

TG anbefaler, at der tilføjes bestemmelser om, hvorledes projektselskabet skal håndtere klager fra andre end kontraktpartnerne.

Forslaget er en del af en større lovgivningspakke, der skal være med til at sikre Grønlands erhvervsudvikling. I forbindelse med tildeling af hver enkel tilladelse vil der blive foretaget en vurdering af den samfundsmæssige bæredygtighed af projektet. I denne vurdering indgår også projektselskabets forhold og vilkårene der tilbydes de ansatte. Der er derfor ikke fundet anledning til at fastsætte krav om, hvordan den private virksomhed håndterer klager.

Transparency Greenland bemærker, at lovudkastet indeholder en række bestemmelser, hvor det overlades til Naalakkersuisut at fastsætte nærmere betingelser, krav mv. i forhold til

projektselskabet. Det bør præciseres nærmere i forhold til proces og kriterier for beslutningerne, da der ellers frygtes, at grundlaget vil blive uigennemskueligt.

Der er tale om en rammelovgivning. Naalakkersuisut bliver med forslaget tildelt kompetence til at fastsætte de mest hensigtsmæssige og nødvendige krav for hvert enkelt projekt. Der kan ikke i loven opstilles en model for tilladelserne, da projekterne kan være meget forskellige.

I forhold til brugen af Impact Benefit Agreements som styreredskab, påpeger Transparency Greenland, at der ikke er fastsat bestemmelser om konsekvenserne i tilfælde af, at aftalerne ikke overholdes.

For at være omfattet af forslaget skal virksomheden have en tilladelse i henhold til enten Råstofloven eller Vandkraftloven. Sanktionsmulighederne er reguleret i disse underliggende love.

Transparency Greenland påpeger, at det forhold, at næringsloven ikke finder anvendelse på de udenlandske virksomheder har betydning for ansvarsplacering og retsforfølgning, da der ikke vil være en grønlandsk bestyrelse.

Næringsloven blev i redegørelse om rammevilkår for realisering af storskalaprojekter i Grønland anset for en barriere for gennemførelsen af storskalaprojekterne, og derfor er den undtaget. Den omstændighed, at der derfor muligvis ikke er folk i Grønland, der kan retsforfølges i tilfælde af ansvarspådragende handlinger, har ikke givet anledning til at ændre forslaget. Næringslovens betingelser for at drive næring vil være opfyldt for udenlandske selskaber blot selskaber er repræsenteret ved en filialbestyrer. Næringsloven opstiller ikke som betingelse, at der skal være en grønlandsk bestyrelse eller en reel lokal ledelse blot der er registret en filialbestyrer.

Transparency Greenland mener ikke, at henvisningen til Social Impact Assessments er tilstrækkelig.

I bemærkningen til bestemmelsen er det angivet at gennemførelse af VSB skal foretages i overensstemmelse med anerkendt god international praksis på området. I praksis vil det sige, at gennemførelse af VSB kan ske med reference til reglerne og praksis på råstofområdet. På råstofområdet har man lagt sig tæt op af den praksis, der anvendes i Canada ved godkendelse af VSB undersøgelser i forbindelse med mine- og olieudvindingsprojekter. Råstofdirektoratet har udsendt SIA Guidelines for Mining Projects, BMP Greenland 2009. Et væsentligt retningsgivende dokument har været ”Socio-Economic Impact Assessment Guidelines, Mackenzie Valley” Principper herfra er anvendt ved udarbejdelse af SIA Guideline for Mining Project, Råstofdirektoratet, november 2009. Som eksempel på god international

praksis for VSB undersøgelser på råstofområdet kan også nævnes - Guidelines udgivet af Verdensbanken og ICMM (international Council on Mining and Metals).

Transparency Greenland finder det kritisabelt, at der i forhold til ansættelsesbetingelserne henvises til det internationale skibsregister, der ikke har noget at gøre med infrastrukturprojektet.

Forslagets har til formål at hindre, at projektselskaber fravælger Grønland på grund af grønlandske lønniveauer og overenskomstforhold, og at Grønland derved går glip af fremtidige storskalaprojekter og dermed betydelige investeringer i det grønlandske samfund. Forslaget indeholder derfor bestemmelser om, at arbejdet kan udføres af arbejdere, der er ansat på anden overenskomst en grønlandsk. Det er ikke væsentligt, hvor tilsvarende modeller er set, blot at de eksisterer.

Transparency Greenland undrer sig over, at lovforslaget har været i høring hos to private selskaber.

Det beslutes fra forslag til forslag, hvem der skal høres. I dette tilfælde er de to private selskaber udvalgt ud fra en betragtning om, at høringsparterne skal sammensættes repræsentativt. Der er intet betænkeligt eller usædvanligt i dette.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Udover at give en overordnet beskrivelse af, hvad hensigten med loven er, tjener bestemmelsen til at beskrive de hensyn der skal varetages med forslaget og herunder de hensyn der skal lægges vægt på ved lovens administration og ved fastsættelse af nærmere bestemmelser i medfør af § 7, stk. 6, og § 18, stk. 2.

Til stk. 1.

Det følger af bestemmelsen, at forslagets hovedformål er at fremme investeringer i erhvervsprojekter, der ud fra en overordnet betragtning vil have særlig betydning for samfundets økonomiske udvikling. Forslaget skal bidrage til at fjerne administrative og lovgivningsmæssige barrierer for at kunne gennemføre et eller flere storskala-projekter i Grønland. Bestemmelsen angiver de overordnede hensyn Naalakkersuisut skal påse opfyldt for bedømmelse af om et projekt opfylder forslaget betingelser for at kunne anses for at være et storskalaprojekt i forslagets forstand.

Til stk. 2.

Det følger af bestemmelsen, at et videre formål med forslaget er imødegå at bygge- og anlægsaktivitet i anlægsfasen ved storskala-projekter medfører en utilsigtet negativ indflydelse på samfundsøkonomien og det øvrige erhvervslivs konkurrenceevne.

Som utilsigtede følger af en ensidig kraftig efterspørgsel i bygge- og anlægssektoren som følge af udviklingen i for eksempel råstofindustrien kan nævnes en uforholdsmæssig stigning i det generelle løn- og omkostningsniveau. Dette kan medføre en generel forringelse af virksomhedernes konkurrenceevne både nationalt og internationalt og føre til fald i investerings- og beskæftigelsesniveauet i andre sektorer end den del af bygge- og anlægssektoren, der er knyttet råstofsektoren.

Forslaget skal gøre det muligt at tilvejebringe en fleksibel kapacitet indenfor bygge- og anlægssektoren, der kan fungere som buffer, således at man undgår store fald eller stigninger i efterspørgslen indenfor bygge- og anlægssektoren med utilsigtede og uønskede konsekvenser for erhvervsstrukturen i øvrigt til følge.

Det er af særlig betydning for Grønlands økonomiske udvikling, at Inatsisartutloven fører til, at storskala projekter bidrager til at udvikle arbejdsmarkedet i Grønland og øge graden af selvforsørgelse.

Til § 2

Efter forslaget kan indhentning af tilbud på anlægsaftaler og tildeling af ordrer om anlægsaftaler kun ske på vilkår fastsat efter forslagets regler, hvis et projektselskab er meddelt en tilladelse af Naalakkersuisut i henhold til forslagets § 7. Meddelelse af en tilladelse er nødvendig forudsætning for at tilbudsgiver ved beregning og tilbudsgivning har en sikkerhed for at anlægsaktiviteterne kan udføres på de særlige vilkår, der er fastsat i tilladelse meddelt efter forslagets bestemmelser. Det er tydeliggjort med bestemmelsen i forslagets § 3 stk. 2, at bestemmelsen ikke finder anvendelse på indhentelse af tilbud på andre projekter end storskala projekter jf. § 7 i forslaget.

Bestemmelsen fastslår, at forslaget finder anvendelse på et projektselskabs indhentning af tilbud på anlægsaftaler og tildeling af ordrer om anlægsaftaler, når dette er omfattet af en tilladelse meddelt efter forslaget.

Til § 3

Til stk. 1

Bestemmelsen fastslår, at forslaget finder anvendelse på bygge- og anlægsarbejder og tilknyttede aktiviteter ved etablering af et projekts projektanlæg i anlægsfasen. Det følger af bestemmelsen i § 2, at anvendelsesområdet er begrænset til de anlægsarbejder, der er omfattet

af en tilladelse meddelt af Naalakkersuisut efter bestemmelsen i § 7. Det vil sige, at loven alene finder anvendelse på specifikke bygge- og anlægsarbejder, der er udbudt efter og indgået anlægsaftaler om i henhold til en tilladelse meddelt efter bestemmelsen i forslaget § 7. Efterfølgende anlægsarbejder, herunder aktiviteter i en driftsfase, vil således falde udenfor forslaget's anvendelsesområde.

Til stk. 2

Bestemmelsen afgrænser forslaget's anvendelsesområde negativt. Denne fremgangsmåde skal sikre, at alene bygge- og anlægsarbejder ved storskala-projekter kan blive omfattet af forslaget's bestemmelser.

Til § 4

Til stk. 1

Bestemmelsen definerer et projekt i lovens forstand. Forslaget finder alene anvendelse på projekter, der omfatter aktiviteter, der kræver tilladelse efter råstof- og vandkraftlovgivningen. Det vil sige bygge- og anlægsarbejder og tilknyttede aktiviteter ved etablering af projekter i forbindelse med udnyttelse af mineralske råstoffer, eller i forbindelse med udnyttelse af vandkraft til produktion af energi, eller for anden særlig energikrævende virksomhed baseret på vandkraftressourcer til produktion af energi. Der henvises videre til de almindelige bemærkninger, afsnit 2 vedrørende beskrivelse af forslaget's hovedpunkter.

Til nr.1

Den gældende råstoflovgivning findes i inatsisartutlov nr. 7 af 7. december 2009 om mineralske råstoffer og aktiviteter af betydning herfor (råstofloven). Efter bestemmelsen i § 2 i råstofloven må råstofaktiviteter kun finde sted i henhold til tilladelse meddelt af Naalakkersuisut efter reglerne i råstofloven.

Til nr. 2

Den gældende vandkraftlov findes i inatsisartutlov nr. 12 af 1. december 2009 om udnyttelse af vandkraftressourcer til produktion af energi, (vandkraftloven). Udnyttelse af energi fra vand må kun finde sted i henhold til tilladelse meddelt af Naalakkersuisut efter reglerne i vandkraftloven.

Til nr. 3

Er der tale om et projekt, der omfatter anlæg af industrivirksomhed baseret på udnyttelse af vandkraftressourcer efter vandkraftloven, skal der også for så vidt angår industrianlægget indhentes godkendelser og tilladelser, der er fornødne efter anden lovgivning herunder meddelelse af arealtildelinger og godkendelser efter miljølovgivningen.

Til stk. 2

Et projektselskab er den virksomhed eller den gruppe af virksomheder, der kan meddeles tilladelse efter bestemmelsen i forslaget § 7. Projektselskabet skal enten være rettighedshaver i henhold til enten råstofloven (råstofprojekt) eller/og vandkraftloven eller udføre anlægsaktiviteter på vegne af rettighedshaver.

Til § 5

Til stk. 1

Bestemmelsen har betydning for fastlæggelse af forslaget anvendelsesområde. Bestemmelsen har videre betydning for at kunne vurdere om der er tale om et projekt, der efter forslaget § 6 kan anses for et storskalaprojekt. I projektanlægget indgår tekniske indretninger maskiner og inventar som er nødvendig for den påtænkte produktion med anlægget.

Til stk. 2

Bestemmelsen har betydning for den tidsmæssige afgrænsning for anvendelse af særlige vilkår fastsat i en tilladelse meddelt efter forslaget. Dette har også betydning for den definitive afgrænsning for den periode, hvor der kan meddeles arbejdstilladelser efter den særlige lovgivning om udlændinges adgang til opholdstilladelse i anlægsfasen af et storskalaprojekt.

Til stk. 3

Bestemmelsen har betydning for fastlæggelse af forslaget anvendelsesområde efter forslaget bestemmelse i § 3 stk. 1. Forslaget finder således kun anvendelse på anlægsaktiviteter, omfattet af bestemmelsen.

Til stk. 4

Bestemmelsen har betydning for at kunne bedømme om et projekt kan anses for at være et storskalaprojekt. Bestemmelsen afgrænser de anlægsomkostninger, der kan indregnes i den opgørelse, der efter bestemmelsen i § 6 stk. 1 nr. 1 skal vise at projektets anlægsomkostninger overstiger en milliard kroner og dermed en betingelse for at projektet kan anses som et storskalaprojekt efter forslaget.

Til stk. 5

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med reglerne i kapitel 3 om indhentning af tilbud på anlægsaftaler, tildeling af anlægsaftaler samt tilladelse til indhentning af tilbud på anlægsaftaler på særlige vilkår.

Til § 6

Til stk. 1

Bestemmelsen følger Redegørelsens udkast til forslag til inatsisartutlov. Bestemmelsen er udtryk for det princip, at der skal foreligge helt særlige omstændigheder for at et projekt kan anses for at være et storskalaprojekt i forslagens betydning. Der henvises videre til de almindelige bemærkninger, afsnit 2 vedrørende beskrivelse af forslagens hovedpunkter.

Projektets anlægsomkostninger skal overstige 1 milliard danske kroner samt et af følgende to forhold skal kunne konstateres. Enten skal projektets behov for arbejdskraft ved udførelsen af anlægsaktiviteter overstige den egnede, ledige og tilgængelige arbejdskraft, der er til rådighed i Grønland eller projektets krav til teknisk og økonomisk kapacitet hos virksomheder, der udfører anlægsaktiviteter, skal overstige grønlandske virksomheders kapacitet i teknisk eller økonomisk henseende.

Anlægsomkostninger opgøres som et projekts samlede omkostninger ved etablering af et projektanlæg i anlægsfasen i overensstemmelse med § 5.

Det skal dokumenteres, at der i anlægsfasen er et betydeligt gab mellem behovet for arbejdskraft og den tilgængelige lokale arbejdskraft. Et gab, det ikke vil være muligt at lukke uden anvendelse af udefrakommende arbejdskraft. Vurdering af om der er kvalificeret arbejdskraft på det grønlandske arbejdsmarked vil blandt andet kunne ske på baggrund af den dokumentation, der skal tilvejebringes ved foretagelse af den vurdering af samfundsmæssig bæredygtighed, der skal foretages efter bestemmelsen i forslagens § 9.

Storskalaprojekter er kendetegnet ved en stor kompleksitet, hvor projektets gennemførelse kræver tilstedeværelse af forskellige faglige kompetencer både ingeniørmæssige og naturvidenskabelige, men også organisatoriske som ledelsesmæssige og logistiske. Derudover fordrer anlægsprojekter af denne størrelse, at tilbudsgiveren råder over en stor finansiel styrke alene for at kunne stille de nødvendige garantier. Vurdering af teknisk og økonomisk kapacitet i Grønland til at løse denne type anlægsopgaver vil skulle ske på baggrund af den dokumentation, der skal tilvejebringes ved foretagelse af den vurdering af samfundsmæssig bæredygtighed, der skal foretages efter bestemmelsen i forslagens § 9. Erfaring fra anlægsopgaver med vandkraftprojekter i Grønland, der ikke har oversteget 500 mio. kr. i anlægsomkostninger, har vist, at der ikke på nuværende tidspunkt findes hverken tilstrækkelig teknisk eller økonomisk kapacitet blandt grønlandske entreprenører til at kunne udføre sådanne entrepriser. Der henvises videre til i afsnit 4 ovenfor i de almindelige bemærkninger bilagstabel 01 vedrørende beskæftigelse.

Til stk. 2

Bestemmelse indebærer, at beløbet i stk.1 nr. 1 reguleres hvert år på samme måde som den regulering, der sker i medfør af § 8 stk. 2 i lov om Grønlands Selvstyre.

Til § 7

Til stk. 1

Bestemmelsens indhold gør det muligt at afgivelse af tilbud på anlægsaftaler og tildeling af ordrer om anlægsaftaler sker på særlige vilkår, der kan fastsættes efter dette forslag.

Bestemmelsen skal sikre, at tilbudsgivning og ordretildeling kan ske under internationalt konkurrencedygtige betingelser.

Til stk. 2

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med, at både råstofloven og vandkraftloven foreskriver, at en udnyttelsestilladelse alene kan meddeles til et aktieselskab med hjemsted i Grønland.

Til stk. 3

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med de regler i råstofloven, der skal sikre, at indtægter vedrørende udnyttelsesvirksomhed kan identificeres og holdes skattemæssigt adskilt fra indtægter og udgifter vedrørende anden virksomhed. Derudover skal den foreslåede bestemmelse om armslængdepriser og armslængdevilkår sikre et grundlag for grønlandsk beskatning af udenlandske entreprenørers overskud ved bygge- og anlægsaktiviteter ved storskalaprojekter.

Til stk. 4

Bestemmelsen har det indhold, at udbud kan ske på internationalt kendte aftalevilkår og betingelser. Det gør det muligt, at opgaverne kan udbydes i en global konkurrence for at holde anlægsudgifterne for denne type projekter på et internationalt konkurrencedygtigt niveau.

Det forslås med stk. 4, at entrepriseform og entrepriseretlige udbudsvilkår fastsættes af projektselskabet under iagttagelse af anerkendt god national og international praksis. De mest internationalt anerkendte entrepriseretlige aftale vilkår er FIDIC-aftalevilkårene, der dominerer primært i den vestlige del af Europa, Orgalime-aftalevilkårene, der har deres primære udbredelse i Tyskland og Centraleuropa og NEC, der har sin primære udbredelse i Storbritannien og Commonwealth landene. Standardvilkårene kan tilpasses og fraviges ved aftale.

Forslaget gør det muligt for projektselskabet at anvende de entrepriseformer og de entrepriseretlige udbudsvilkår, projektselskabet finder egnede, herunder eksempelvis FIDIC-aftalevilkårene. Bestemmelsen muliggør bud fra entreprenører fra flest mulige lande.

De primære fordele ved at udbyde storskalaprojekter på eksempelvis FIDIC-vilkår, eller andre anerkendte vilkår, som projektselskabet måtte finde egnede, er, at de relevante entreprenører typisk vil have erfaring med udførelse af entrepriser på disse vilkår, og derfor hurtigere kan reagere på et udbud, og desuden har større forhåndskendskab og erfaring med prissætning af de vilkår og de risici, der er indeholdt i aftalegrundlaget. Dette vurderes at føre til øget konkurrence om entreprisen og bedre priser for bygherren. Endvidere skønnes anvendelse af internationalt kendte vilkår som f.eks. FIDIC-vilkår, at være en fordel ved finansiering af entreprisebetalinger m.v., idet långivers kendskab til entreprisevilkårene sædvanligvis kan forenkle og forbedre långivningen og vilkårene herfor.

Delopgaver, som udføres af lokale entreprenører vil kunne aftales på almindelige vilkår, der anvendes i Grønland, afhængig af om dette er hensigtsmæssigt eller relevant i forhold til de enkelte delopgaver.

Til stk. 5

Bestemmelsen gør det blandt andet muligt at fastsætte nærmere vilkår og bestemmelser i tilladelsen for hvordan indhentning af tilbud med hensyn til samfundsmæssig bæredygtighed og opfyldelse af de i § 1 angivne forhold skal foregå.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 9 stk. 3 skal projektselskabet indgå trepartsaftaler med selvstyret og andre offentlige myndigheder benævnt IBA (Impact Benefit Agreements). En VSB redegørelse danner grundlag for indgåelse af IBA og fastsætter nærmere mål for involvering af grønlandsk arbejdskraft, grønlandske virksomheder, videns overførsel ved oprettelse af praktikpladser m.m.. Som et vilkår for tilladelse til at foretage udbud efter forslaget bestemmelser kan projektselskabet forpligtes til en række tiltag for at optimere de samfundsmæssige gevinster i storskalaprojektet i form af arbejdspladser, grønlandske underleverancer, kompetenceløft m.v.

Til opfyldelse af IBA aftalerne kan der i udbudsbetingelserne stilles krav til tilbudsgiverne om involvering af grønlandske entreprenører og leverandører, dersom disse er konkurrencedygtige i forhold til pris og kvalitet.

Bestemmelsen sikrer – i overensstemmelse med bestemmelsen i § 16 råstofloven – at der kan fastsættes vilkår om, i hvilket omfang rettighedshaveren ved entrepriser, leverancer og tjenesteydelser skal anvende grønlandsk arbejdskraft. I det omfang det er nødvendigt for virksomheden, kan en rettighedshaver efter råstoflovens § 16 antage personale fra andre steder end Grønland, når tilsvarende kvalificeret arbejdskraft ikke findes eller er disponibel i Grønland.

Til stk. 6

Det kan fastsættes i tilladelserne, hvilke former for misligholdelse fra projektselskabets side, der kan begrunde en fortabelse af tilladelsen. Særligt med hensyntagen til vigtigheden af de oplysninger, som projektselskabet skal afgive til brug for myndighedernes sagsbehandling efter forslaget.

Til § 8

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at alle storskalaprojekter betragtes som en VVM-pligtig aktivitet, der først kan meddeles godkendelse til, når der er foretaget en vurdering af virkningerne på miljøet ved udførelsen af aktiviteten. Det følger desuden af den foreslåede bestemmelse, at udbud først må påbegyndes, når VVM-redegørelse er godkendt af Naalakkersuisut.

Er der tale om et råstofprojekt skal udarbejdelse af VVM ske efter reglerne herom i kapitel 15 i råstofloven. Er der tale om et vandkraftprojekt eller et kombineret vandkraft og industriprojekt skal udarbejdelse af VVM ske efter reglerne i inatsisartutlov om beskyttelse af miljøet kapitel 8 og de i medfør heraf fastsatte regler.

Til § 9

Til stk. 1

Efter stk. 1 skal der være foretaget en vurdering af samfundsmæssig bæredygtighed (VSB) inden, der meddeles tilladelse efter § 7 stk. 1. Er der tale om et råstofprojekt, skal udarbejdelsen af VSB ske efter reglerne herom i kapitel 16 i råstofloven. Er der ikke sammenfald mellem ansøger og rettighedshaver efter råstofloven eller vandkraftloven, er det den, der er ansvarlig for en VSB-pligtig aktivitet, der er forpligtet til at sende Naalakkersuisut en VSB-redegørelse.

Bestemmelsen har en særlig betydning for udmøntning af bestemmelsen i § 7 stk. 5 ved fastsættelse af bestemmelser om anvendelse af grønlandske virksomheder og grønlandsk arbejdskraft i vilkår for indhentning af tilbud. Et væsentligt formål med gennemførelse af VSB er at få afdækket tilgængeligheden af kvalificeret grønlandsk arbejdskraft og grønlandske virksomheders kapacitet og kompetencer i forhold til hvad, der nødvendigt for at kunne gennemføre et storskalaprojekt.

Til stk. 2

Er der tale om et vandkraftprojekt eller et kombineret vandkraft- og industriprojekt, er der ikke i anden gældende lovgivning end råstofloven fastsat tilsvarende regler om VSB-redegørelse. Bestemmelsen foreskriver derfor, at gennemførelse af VSB skal foretages i

overensstemmelse med anerkendt god international praksis på området. I praksis vil det sige, at gennemførelse af VSB kan ske med reference til reglerne og praksis på råstofområdet.

VSB-redegørelse skal blandt andet indeholde en beskrivelse af de samfundsmæssige - positive og negative - virkninger af de planlagte aktiviteter og anlæg, samt en beskrivelse af de foranstaltninger, der kan iværksættes for at modvirke negative virkninger, og de tiltag, der skal tages for bedst muligt at kunne udnytte udviklingsmuligheder.

En VSB-redegørelse skal bidrage til at sikre, at planlægningen og forvaltningen af aktiviteter omfattet af forslaget baseres på undersøgelser af de virkninger, som aktiviteter nationalt og lokalt kan have på det grønlandske samfund. En VSB-redegørelse bør indeholde beskrivelse og vurdering af virkningerne på samfundslivet i de berørte lokalsamfund, herunder beskæftigelsesmuligheder, den sociale ligevægt og de kulturelle værdier. Endvidere bør en VSB-redegørelse omhandle foranstaltninger til at sikre, at samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag. VSB-redegørelsen skal ikke blot omfatte de enkelte samfundsmæssige forhold, men også redegøre for samspillet mellem forholdene, indbyrdes påvirkninger mellem forholdene og kumulerede virkninger af påvirkninger af forholdene. Hermed tilsigtes en helhedsorienteret redegørelse for aktiviteternes samfundsmæssige virkninger.

Til stk. 3

Trepartsaftalen benævnt IBA skal medvirke til at gennemføre foranstaltninger påvist i en VSB. Dette kan blandt andet ske ved at der i udbudsmaterialet gives en fortrinsret til de dele af projektet, hvor grønlandske virksomheder med lokal arbejdskraft er konkurrencedygtige i teknisk og kommerciel forstand.

Til stk. 4

I en IBA kan det fastsættes, at de anlægsaftaler der indgås med lokale virksomheder skal indgås på almindelige anerkendte standardvilkår såsom ”Fælles betingelser for arbejder og leverancer i bygge- og anlægsvirksomhed i Grønland” (AP) i de tilfælde hvor AP er anvendelig og relevant.

Der henvises videre til bemærkninger til § 7 stk. 5.

Til stk. 5

At der skal informeres og høres indebærer navnlig, at organisationerne skal inddrages på et passende tidspunkt, inden der indgås de endelige trepartsaftaler.

Til § 10

Til stk. 1

Efter forslaget's stk. 1 skal projektselskabet sørge for opfyldelse af nogle generelle krav vedrørende løn- og ansættelsesvilkår og arbejdsforhold for udenlandske ansatte, der anvendes ved udførelse af storskalaprojektets aktiviteter omfattet af en tilladelse efter forslaget. Kravene er, at de udenlandske ansattes løn- og ansættelsesvilkår og arbejdsforhold skal være acceptable og objektivt og sagligt begrundede.

Projektselskabet skal sørge for, at disse krav opfyldes ved gennemførelsen af storskalaprojektet og udførelsen af dets aktiviteter. Det gælder, uanset om de udenlandske ansatte er ansat af projektselskabet selv eller af dets aftalepart, for eksempel dets entreprenør, anden tjenesteyder eller leverandør.

Efter forslaget's stk. 1 skal projektselskabet også sikre opfyldelsen af disse krav ved at stille relevante krav ved indhentning af tilbud på anlægsarbejder og tildeling af ordrer om anlægsarbejder.

En af grænserne for acceptable vilkår og forhold er de almindelige aftaleretlige regler om ugyldighed. Tvang eller anden urimelig påvirkning (direkte eller indirekte) kan for eksempel medføre, at en aftale med en udenlandsk ansat er ugyldig efter aftaleretlige regler. En aftale kunne være ugyldig, hvis projektselskabet eller dets tjenesteyder har benyttet en betydelig større styrkeposition til at opnå løn- og ansættelsesvilkår eller arbejdsforhold, som det efter en samlet vurdering vil være urimeligt eller i strid med redelig handlemåde at gøre gældende eller anvende over for den udenlandske ansatte.

Projektselskabet skal endvidere sørge for og stille krav om, at selskabet og dets tilbudsgivere og aftalepart, herunder dets entreprenører, tjenesteydere og leverandører vil efterleve og efterlever OECD's anbefalinger i OECD Declaration and Decisions on International Investment and Multinational Enterprises.

Danmark ratificerede i 1961 "Convention on the Organisation for Economic Co-operation and Development" og blev herved medlem af OECD. Danmark har ikke ved ratificeringen eller efterfølgende taget territorielt forbehold, og medlemskabet må derfor også antages at omfatte Grønland.

I 1976 tilsluttede alle OECD's medlemsstater, herunder også Danmark, sig OECD Declaration and Decisions on International Investment and Multinational Enterprises.

Deklarationen omfatter blandt andet Guidelines for Multinational Enterprises. Disse indeholder anbefalinger for ansvarlig forretningsadfærd. Retningslinjerne er senest opdateret i maj 2011. De indeholder anbefalinger til multinationale selskaber inden for virksomhedspolitikker, offentliggørelse af information, menneskerettigheder, arbejdsretlige

spørgsmål og medarbejderspørgsmål, miljø, korrupsion, konkurrence, finansiering, beskatning, forbrugere samt videnskab og teknologi.

Hvis de udenlandske ansatte er omfattet af en kollektiv overenskomst som nævnt i stk. 2, skal projektselskabet stille krav om og sørge for, at vilkårene i denne overenskomst ikke er væsentligt dårligere end lignende udenlandske overenskomster eller aftaler for lignende arbejdsområder. Dette kan for eksempel være udenlandske nationale eller internationale kollektive overenskomster eller aftaler vedrørende minearbejde eller offshore arbejde.

Som andre eksempler kan nævnes officielle rapporter eller oplysninger om løn- og ansættelsesvilkår for minearbejdere eller offshore-arbejdere, som arbejder under lignende forhold i andre lande, herunder i andre lande end deres hjemlande.

Tilsvarende krav gælder, hvis de udenlandske ansatte alene er omfattet af ansættelsesaftaler – og ikke tillige en kollektiv overenskomst – med projektselskabet eller dets entreprenør, tjenesteyder eller leverandør.

Ved vurderingen af, om de udenlandske ansatte har løn- og ansættelsesvilkår og arbejdsforhold, som er acceptable og objektivt og sagligt begrundede, kan der også lægges vægt på vilkårene og krav i den tilladelse efter § 7, som Naalakkersuisut har meddelt projektselskabet.

Ved udførelse af et storskala-projektets aktiviteter omfattet af en tilladelse efter forslaget kan der anvendes udenlandske ansatte, der ikke er omfattet af nogen kollektiv overenskomst. Det gælder, uanset om de udenlandske ansatte er ansat af projektselskabet selv eller af dets aftalepart, for eksempel dets entreprenør, anden tjenesteyder eller leverandør. Løn- og ansættelsesvilkår og arbejdsforhold for de udenlandske ansatte aftales da mellem de pågældende ansatte og projektselskabet eller dets aftalepart. I et sådant tilfælde sikrer forslagets § 10, stk. 1, at løn- og ansættelsesvilkår og arbejdsforhold for de ansatte er acceptable og objektivt og sagligt begrundede.

Det vil for eksempel kunne være relevant at anvende ansatte, der ikke er omfattet af nogen overenskomst, hvis deres faglige område eller arbejde ikke er omfattet af nogen kollektiv overenskomst indgået af en faglig organisation, der er hjemmehørende i det land, hvori de ansatte er statsborgere.

Generelt vil der være en formodning for, at løn- og ansættelsesvilkår, der er fastlagt ved frie forhandlinger mellem lønmodtager og arbejdsgiver, er acceptable.

Til stk. 2

Med bestemmelsen indføres den ordning, at udenlandske ansatte, der udfører arbejde omfattet af denne inatsisartutlov, kan være omfattet af kollektive overenskomster indgået med udenlandske faglige organisationer. Dette medfører, at grønlandske kollektive overenskomster ikke vil omfatte sådant arbejde.

Til stk. 3

Bestemmelsen medfører, at kollektive overenskomster vedrørende løn- og ansættelsesvilkår og arbejdsforhold for udenlandske ansatte, beskæftiget med udførelse af storskalaprojektets aktiviteter, altid udtrykkeligt skal angive, at de kun omfatter sådan beskæftigelse. Med denne formulering udelukkes enhver fortolkningstvivel for så vidt angår overenskomsternes faglige og personelle område. Tilsvarende vil eksistensen af sådanne kollektive overenskomster for udenlandske ansatte indebære, at konflikt om indgåelse af overenskomst mod en i forvejen overenskomstdækket arbejdsgiver må finde sin løsning mellem parterne på arbejdsmarkedet efter de almindelige arbejdsretlige principper.

Grønlandsk arbejdskraft kan ikke blive omfattet af de nævnte kollektive overenskomster indgået med udenlandske faglige organisationer.

Til stk. 4

Det følger af bestemmelsen at en kollektiv overenskomst, der er indgået med en udenlandsk organisation – foruden at omfatte udenlandske ansatte, der er medlem af organisationen – også vil omfatte udenlandske ansatte, der er statsborger i det land, hvor organisationen er hjemmehørende.

Det gælder, hvad enten disse ansatte er medlem af en anden organisation, der ikke har indgået nogen overenskomst med projektselskabet, eller slet ikke er medlem af nogen organisation. Se dog bestemmelserne i stk. 5 om de tilfælde, hvor flere kollektive overenskomster for samme faglige område indgås med flere udenlandske faglige organisationer fra samme land.

Til stk. 5

Efter almindelige kollektiv arbejdsretlige principper er udgangspunktet, at overenskomster vedrørende et fagligt arbejdsområde kun kan indgås med én arbejdstagerorganisation. Med bestemmelsen præciseres det, at denne begrænsning ikke er gældende i forhold til kollektive overenskomster vedrørende løn- og ansættelsesvilkår og arbejdsforhold for udenlandske ansatte, som anvendes ved udførelse af storskalaprojektets aktiviteter.

Bestemmelsen fastslår, at flere kollektive overenskomster vedrørende samme faglige område kan indgås med flere udenlandske organisationer, herunder med flere organisationer fra samme land. Parallelle overenskomster indgået med flere forskellige organisationer vil være baseret på projektselskabets valg. Flere kollektive overenskomster for samme faglige område

kan således være indgået med flere udenlandske faglige organisationer fra samme land. I et sådant tilfælde kan ansatte, der er statsborgere i landet og ikke er medlem af nogen af organisationerne, aftale med projektselskabet, hvilken overenskomst de ansatte skal være omfattet af.

Til stk. 6

Med bestemmelsen fastslås, at ansættelsen skal ske med respekt af de for Grønland gældende retsregler og Grønlands internationale forpligtelser. Rettighedshaverne skal således blandt andet overholde konventioner vedtaget af International Labour Organization (ILO) og International Maritime Organization (IMO), som måtte være gældende for forholdet. Ansættelsen skal ligeledes ske med respekt af udlændingelovgivningen. Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 3 med omtale af forslag til lov for Grønland om udlændinges adgang til opholdstilladelse i anlægsfasen af et storskalaerhvervsprojekt.

Til stk. 7

Bestemmelsen medfører en fordel ved at anvende kollektive overenskomster og ansættelsesaftaler i forhold til alene at anvende ansættelsesaftaler. Når en kollektiv overenskomst anvendes, anses løn- og ansættelsesvilkår fastsat deri som acceptable og objektivt og sagligt begrundede, medmindre det godtgøres, at overenskomsten eller vilkårene deri er ugyldige efter retsregler i det pågældende andet land eller Grønland eller efter Grønlands internationale forpligtelser. Bestemmelsen fastsætter således en formodningsregel, hvorefter en kollektiv overenskomst og dens vilkår som udgangspunkt anses for acceptable og objektivt og sagligt begrundede.

Bestemmelsen indebærer, at løn- og ansættelsesvilkår og arbejdsforhold fastsat ved en kollektiv overenskomst som nævnt i stk. 2 ikke kan opretholdes, hvis de konkret er i strid med retsregler i det pågældende land eller Grønland eller efter Grønlands internationale forpligtelser.

Et vilkår i en overenskomst som nævnt i stk. 2 vil for eksempel være i strid med retsregler i Grønland, hvis vilkåret er i strid med de til enhver tid gældende regler om arbejdsmiljø i Grønland, herunder lov om arbejdsmiljø i Grønland med senere ændringer og relevante bekendtgørelser udstedt i medfør af loven. Dette gælder tilsvarende, hvis et vilkår i overenskomsten er i strid med de til enhver tid gældende regler om forbud mod diskriminering, herunder landstingslov nr. 7 af 11. april 2003 om ligestilling af kvinder og mænd.

Et vilkår i en overenskomst som nævnt i stk. 2 vil for eksempel være i strid med Grønlands internationale forpligtelser, hvis vilkåret er i strid med internationale konventioner, der indeholder generelle eller særlige regler om menneskerettigheder. Som eksempel kan nævnes

den Europæiske Menneskerettighedskonvention og de dertil hørende protokoller, herunder forbuddet mod diskriminering i konventionens artikel 14.

Rettighedshaveren skal endvidere overholde de ILO-konventioner og IMO-konventioner, som måtte være gældende for forholdet.

Eventuelle tvister om løn- og ansættelsesvilkår og arbejdsforholds forenelighed med sådanne retsregler og internationale forpligtelser afgøres af de relevante tvisteløsningsorganer. For eksempel afgøres tvister om vilkårs overensstemmelse med nationale retsregler af domstolene for Grønland, og tvister om vilkårs overensstemmelse med den Europæiske Menneskeretskonvention afgøres af domstolene for Grønland og eventuelt tillige af Den Europæiske Menneskeretsdomstol.

I øvrigt påses overholdelsen af relevante retsregler m.v. af de myndigheder, som har tilsyns- og påtalekompetence i forhold til de pågældende retsregler m.v.

Til stk. 8

Bestemmelsen tilgodeser hensynet til at forhindre social dumping ved at sikre udenlandske udstationerede ansatte en grundløn svarende til, hvad grønlandske arbejdsgivere er forpligtet til at betale i grundløn. Ved opgørelse af en grundløn kan indregnes værdi af kost og logi, beklædningsudgifter, frirejser, forsikring m.v. Denne bestemmelse tjener til, at sikre en købekraftsmæssig lighed mellem den grønlandske arbejdskraft og udenlandske udstationerede ansatte. De udenlandske ansattes nettoløn må købekraftsmæssigt ikke fastsættes til et niveau væsentlig under niveauet for en løn baseret på den grundløn pr. time, der er fastsat i kollektive overenskomster indgået mellem grønlandske faglige organisationer.

Til stk. 9

Reglen i stk. 9 sikrer den ansatte mod at fraskrive sig retten til at kræve de løn- og ansættelsesvilkår, der er fastsat ved en overenskomst nævnt i stk. 2.

Reglen i stk. 9 skal beskytte den ansatte mod at arbejdsgiveren, som den stærkere part i en individuel aftale misbruger sin overlegenhed til at den ansatte fraskriver sig retten til en minimumsgrundløn efter reglen i stk. 8. Udover at sikre den ansatte en minimumsgrundløn vil en aftale ikke kunne gøres gældende til ugunst for den ansatte, hvis den fraskriver den ansatte retten til andre elementer, der skal betales af arbejdsgiveren efter en overenskomst nævnt i stk. 2.

Til § 11

Efter landstingsforordning nr. 15 af 6. november 1997 om sundhedsvæsenets ydelser har arbejdstagere en præceptiv ret til gratis lægeordineret transport/evakuering. Det følger af bestemmelsen i § 10, stk. 2, at udenlandsk arbejdskraft, der er beskæftiget på projekter omfattet af en tilladelse meddelt efter denne inatsisartutlov, udtrykkelig skal være ansat på ansættelsesvilkår, der kun gælder for denne beskæftigelse. En arbejdstilladelse vil blive givet til et specifikt arbejde, hvilket har den betydning, at i det tilfælde, at en udenlandsk ansats ansættelsesforhold ved et storskalaprojekt ophører, vil arbejdstilladelsen automatisk bortfalde med den konsekvens, at den pågældende ikke længere lovligt kan opholde sig i Grønland, og den ansatte vil således skulle rejse ud af Grønland.

Til § 12

Bestemmelsen følger anbefalingen i arbejdsgruppens redegørelse, hvor der påpeges, at lovgivning om regulering af arbejdskrafttilgangen i Grønland udgør en væsentlig administrativ og lovmæssig barriere for realisering af et storskala- projekt. Loven indeholder krav om forudgående tilladelse fra kommunalbestyrelsen til ansættelse eller anvendelse af udenlandsk arbejdskraft.

Efter bestemmelsen finder arbejdskrafttilgangsloven ikke anvendelse for så vidt angår udenlandsk arbejdskraft, der ansættes ved bygge- og anlægsarbejder, hvor loven om storskala-projekter finder anvendelse. Det har den konsekvens, at der ikke skal ansøges om tilladelse fra kommunalbestyrelsen for så vidt angår udenlandsk arbejdskraft, der ansættes på projekter omfattet af storskalaloven.

Den lokale arbejdskrafts fortrinsret sikres ved bestemmelsen i § 7 stk. 5, hvorefter der kan fastsætte nærmere bestemmelser om udbudsvilkår, der tager hensyn til grønlandske virksomheder, der beskæftiger arbejdskraft på lokal løn- og ansættelsesvilkår. Ved råstofprojekter er hensynet til den lokale arbejdskraft også sikret ved bestemmelsen i § 18 råstofloven.

Bestemmelsen indebærer en meget væsentlig administrativ lettelse for både kommunerne og erhvervslivet.

Til § 13

Det følger af bestemmelsen, at lovgivningen om søtransport af gods til, fra og i Grønland ikke finder anvendelse på søtransport i tilknytning til aktiviteter omfattet af en tilladelse meddelt efter forslaget. Bestemmelsen er i overensstemmelse med, hvad der i øvrigt er gældende for aktiviteter, der udføres efter en tilladelse meddelt i henhold til råstofloven.

Reglerne om søtransport af gods til, fra og i Grønland findes i landstingsforordning nr. 16 af 30.oktober 1992 om søtransport af gods til, fra og i Grønland (landstingsforordningen om søtransport). Landstingsforordningen om søtransport fastsætter som hovedregel bl.a., at søtransport af gods i erhvervsmæssigt øjemed til, fra og i Grønland kun kan ske efter tilladelse fra Landsstyret (§ 1), og at en sådan tilladelse kan meddeles som eneret (§ 4, stk. 2).

Med hjemmel i ovennævnte landstingsforordning har landsstyret, den 23. november 1992 tildelt RAL eneret til søtransport af gods mellem 16 specifikke destinationer i Grønland, mellem disse grønlandske destinationer og Reykjavik og Aalborg, samt de grønlandske destinationer og forskellige havne i Sverige, Norge, England, Tyskland, USA, Canada og New Foundland i transit via Island og/eller Danmark.

Til eneretten er der dog knyttet fire undtagelser:

- a) Olietransport i tankskibe.
- b) Transport af eget gods på eget skib som led i anden virksomhed end transport.
- c) Transport af større ensartede eller usædvanlige varepartier, som af tekniske eller økonomiske grunde betinger en anden transportmåde. Inden aftalen indgås til anden side skal indehaveren tilbydes at udføre transporten på, i det væsentlige samme vilkår, som kan opnås fra andre.
- d) Transporter, som efter tidligere indgået aftale eller i henhold til nugældende lovgivning, kan udøves af andre, transport i forbindelse med aktiviteter, der udføres efter en tilladelse meddelt i medfør af råstofloven.

I Redegørelsen påpeges, at forordningen om søtransport af gods til, fra og i Grønland og den i medfør heraf meddelte koncession til Royal Arctic Line A/S udgør en væsentlig barriere for realisering af storskalaprojekter. Det anbefales derfor i Redegørelsen, at det tydeliggøres at søtransportforordningen ikke finder anvendelse på transport i forbindelse med storskalaprojekter.

For at undgå at de samlede anlægsomkostninger ved et storskalaerhvervsprojekt belastes af sådanne for projektet uvedkommende omkostninger forbundet med Royal Arctic Lines koncession følger det af bestemmelsen, at andre storskalaprojekter, der ikke er omfattet af råstoflovgivningen, på samme måde undtages fra Royal Arctic Lines koncession.

Til § 14

Ferieloven indeholder ufravigelige regler om ret til løn under ferie og feriegodtgørelse for medarbejdere omfattet af grønlandsk ret. Ferielovens regler kan være modstridende med bestemmelser i kollektive overenskomster og almindelige løn- og ansættelsesvilkår i den

udenlandske arbejdskrafts hjemland, hvorfor ferieloven kan være en barriere for at kunne udbyde anlægsopgaver internationalt.

Til § 15

Bestemmelsen fastslår, at næringslovgivningen ikke finder anvendelse på de anlægsaktiviteter, der er omfattet af en tilladelse meddelt efter denne inatsisartutlov. Dette gælder uanset, hvorvidt denne aktivitet udføres af projektselskabet eller af en anden virksomhed, der udfører anlægsopgaver i henhold til en anlægsaftale indgået efter reglerne i denne inatsisartutlov.

Bestemmelsen skal sikre, at der ikke opstår nogen usikkerhed med hensyn til udenlandske virksomheders adgang og ret til at afgive tilbud og indgå anlægsaftaler i forbindelse med udbud og tildeling af ordrer om anlægsaftaler på de særlige vilkår der er fastsat efter denne inatsisartutlov.

Det følger tilsvarende af råstofloven, at anlægsaktivitet, der er blevet godkendt som led i den samlede myndighedsbehandling efter råstofloven ikke skal gives tilladelse eller godkendelse til at drive virksomhed efter næringsloven.

Dette gælder efter råstofloven uanset, hvorvidt denne aktivitet udføres af rettighedshaver selv eller en anden. Der kan ikke stilles yderligere krav til udførelse af aktiviteten, medmindre råstofmyndigheden har stillet dette som vilkår i forbindelse med godkendelsen.

Til § 16

Bestemmelsen præciserer, at ansøgning om meddelelse af en tilladelse efter reglerne i denne inatsisartutlov skal indgives til Naalakkersuisut.

Til § 17

Bestemmelsen regulerer Naalakkersuisuts tilsyn med projektselskabets virksomhed i henhold til tilladelse efter inatsisartutloven og regler fastsat i medfør heraf. Naalakkersuisuts tilsyn foretages også efter de regler, der ligger til grund for projektselskabets tilladelse meddelt enten i henhold til råstofloven (råstofprojekt) eller meddelt i henhold til vandkraftloven. Andre myndigheder skal føre tilsyn efter de regler, der ligger til grund herfor, som eksempel kan nævnes kommunalbestyrelsernes tilsyn efter byggeriloven, når det ikke er aktiviteter omfattet af råstofloven. Hensigten med bestemmelsen er at sikre, at indehaver af tilladelse handler i overensstemmelse med de regler og vilkår, der gælder for den pågældende tilladelse.

Til § 18

Bestemmelsen vedrører projektselskabet rapportering til myndighederne.

Bestemmelsen er tilsvarende § 86, stk. 4, i den gældende råstoflov.

Efter bestemmelsen skal rettighedshaveren regelmæssigt rapportere om anlægsaktiviteterne herunder rapportering af den virksomhed, som udføres af entreprenører og andre som på vegne af projektselskabet udfører aktiviteter omfattet af en tilladelse. Der fastsættes nærmere vilkår om indrapportering i tilladelsen, herunder eksempelvis om form, hyppighed og indhold. Derudover fastsættes nærmere vilkår om fortrolighed for rapportering og resultater.

Det er nødvendigt at fastsætte regler om fortrolighed, idet visse oplysninger kan karakteriseres som erhvervshemmeligheder eller personoplysninger, der kan give andre en uberettiget fordel, såfremt Naalakkersuisut kunne forpligtes til at udlevere disse ved eksempelvis en aktindsigtsanmodning.

Til stk. 2

Bestemmelsen er i overensstemmelse med landstingslov om offentlighed i forvaltningen, der i § 3, stk. 1 siger, at *”Landsstyret kan fastsætte regler om, at nærmere angivne myndigheder, sagsområder eller arter af dokumenter, for hvilke bestemmelserne i §§ 7-14 i almindelighed vil medføre, at begæring om aktindsigt kan afslås, skal være undtaget fra loven.”*. De pågældende rapporter vil som udgangspunkt være omfattet af §§ 12-14 i landstingslov om offentlighed i forvaltningen. Når det alligevel er fundet nødvendigt at medtage en regel om fortrolighed i forslaget, er dette begrundet i, at visse oplysninger udveksles med andre myndigheder, samt sendes til Inatsisartutudvalg.

Til § 19

Bestemmelsen vedrører opkrævning af betaling af udgifter i forbindelse med myndighedsbehandling fra projektselskabet og andre omfattet af dette lovforslag.

Det er præciseret, at betalingen kan opkræves som gebyrer eller udgiftsrefusion.

Betalingen for myndighedsbehandlingen planlægges opkrævet på baggrund af en timesats for det aktuelle timeforbrug ved sags- og myndighedsbehandlingen, herunder udøvelse af tilsyn samt meddelelse af tilladelser og godkendelser.

Bestemmelsen udgør hjemmelsgrundlaget for Naalakkersuisuts opkrævning af udgifter, der afholdes af myndighederne i forbindelse med sags- og myndighedsbehandling efter dette forslag. Bestemmelsen omfatter for eksempel udgifter til sagsbehandling, tilsyn, anden myndighedsbehandling, tjenesterejser og eksterne rådgivere og konsulenter med videre. Enhver udgift kan opkræves som gebyr, afgift eller udgiftsrefusion, i det omfang betalingen modsvarer den ydelse, der leveres af myndigheden. Der tilsigtes således ikke, at der med

hjemmel i denne bestemmelse kan opkræves gebyrer, afgifter eller udgiftsrefusion udover, hvad myndigheden har afholdt eller forventes at anvende til sags- og myndighedsbehandling af den pågældende sag.

I overensstemmelse med praksis på råstofområdet vil det være projektselskabet og andre virksomheder med et overordnet ansvar for projektet, der vil blive opkrævet betaling for sagsbehandling og anden myndighedsbehandling.

Til § 20

Bestemmelsen giver adgang til, at engelsk kan anvendes i sagsbehandlingen og i afgørelser af sager efter dette forslag, hvis adressaten for afgørelse efter forslaget ønsker det.

Bestemmelsen skal ses som en praktisk mulighed på baggrund af, at engelsk er det sprog, der anvendes internationalt i erhvervsforhold, og at der typisk vil være tale om globale virksomheder, der vil ansøge om meddelelse af tilladelse efter forslaget. Bestemmelsen berører ikke borgernes ret efter lovgivningen til at kræve at blive betjent på grønlandsk eller på dansk af offentlige myndigheder.

Til § 21

Bestemmelsen omhandler idømmelse af foranstaltninger.

Dette forslag er i udgangspunktet rettet mod erhvervmæssig virksomhed, hvorfor der ikke er fundet behov for en omfattende sanktionering af bestemmelserne i forslaget. Det er forudsat, at mulighederne for at tilbagekalde tilladelse med videre langt hen af vejen vil have en præventiv effekt.

Dog er det fundet nødvendigt at sanktionere visse overtrædelser, såsom afgivelse af urigtige eller vildledende oplysninger eller fortielse af oplysninger.

Bestemmelsen skal ses i lyset af forslagets formål, hvorfor det er nødvendigt, at virksomhed udføres på baggrund af en tilladelse, således at der er fuld indsigt i virksomheden, og det kan påses, at forslagets formål opfyldes.

Til stk. 1

Bestemmelsen skal ses i forhold til, at det er en nødvendighed for at kunne føre tilsyn efter dette forslag, at samtlige relevante oplysninger meddeles korrekt. Bestemmelsen fastslår, at for overtrædelse af regler og tilladelser, der udstedes i medfør af forslaget, kan idømmes bøde.

Det er nødvendigt for myndighedernes opgavevaretagelse efter denne lov at kunne sikre, at udstedte påbud bliver overholdt. Påbud, der overtrædes, kan derfor medføre idømmelse af bøde.

Til stk. 2

Der henvises til reglerne herom i kriminalloven for Grønland.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastslår, at idømte bøder tilfalder landskassen.

Til § 22

Efter forslaget skal loven gælde for opgaver, der udbydes efter ikrafttrædelsesdagen, den 1. januar 2013. Indhentning af tilbud på anlægsaftaler, og tildeling af ordrer om anlægsaftaler før 1. januar 2013, er ikke omfattet af loven.